

JAU PRASIDĖJO TAIKOS KONFERENCIJA SUVAZIAVO 21 TAUTOS DIPLOMATAI

Lietuvą Konferencijoje Atstovauja P. Rotomskis

PARYŽIUS. — Šios savaitės pradžioje čionai prasidėjo 21 tautos taikos konferencija, kurios uždavinys galutinai sutvarkyti taikos sutartis su Italija, Vengrija, Rumunija, Bulgarija ir Suomija, Vokietijos talkininkėmis. Sutarčių projektus parengė užsienio Britanijos, Sovietų Sąjungos, Francijos ir Amerikos ministrai.

Konferencijon suvažiavo geriausi visų šalių diplomatai. Molotovas atsivėžė su savim, be kitų diplomatų, dar visų sąjunginių respublikų atstovus. Lietuvą atstovauja jos užsienio ministras Povilas Rotomskis.

Didžiosios Britanijos diplomatų priešakyje stovi pats premjeras Attlee. Bevinas susirgo ir nežinia, kada jis galės savo pareigas užimti. Sklinda gandai, kad jis gali rezignuoti.

Kanados atstovybei vadovauja pats premjeras King.

Viso pasaulio akys nukrypo į Paryžių. Nuo šios konferencijos pasisekimo daug priklauso viso pasaulio taika. Vieni spėja, kad bus labai sunki konferencija, o kiti pranašauja pasisekimą.

Kadangi užsienio ministrai gerokai aplamdė minėtą sutartį Hitlerio talkininkams, tai didelių nesutikimų nebeturėtų būti, bet gali būti ir taip, kad didžiosios jėgos, kurios visuomet gali sudaryti didžiulį balsą, panorės sutartis pertaisyti taip, kad Sovietams nebūs galima sutikti. Tokiame atsitikime, aišku, konferencijos kelias bus nelengvas.

Kanada ir Britanija Sudarė Bilijono Dolerių Susitarimą

OTTAWA. — Kanados ir Britanijos vyriausybės sudarė sutartį, pagal kurią Kanada sutinka parduoti Britanijai kviečių už visą bilijoną dolerių.

Tas reiškia, kad Kanada per keturius metus turės pristatyti Britanijai 600,000,000 bušelių kviečių ir miltų.

Britanija pasižadėjo mokėti už pirmos rūšies kviečius (Manitoba Northern) po \$1.55 už bušelį per pirmus du metus ir po \$1.25 už bušelį per trečius metus ir po \$1.00 per ketvirtus.

Britanija galės Kanados kviečius parduoti kam nors kitam ar kaip kitaip sunaudoti juos, jeigu ji norės. Sutartis gali būti peržiūrėta, jeigu iškils reikalas.

BRITAI REIKALAUJA, KAD 22 NACIAI BŪTŲ BAUDZIAM MIRTIMI

NURENBERG. — Britanijos prokuroras, sumuodamas didžiųjų nacių kriminalistų bylą, pareikalavo, kad 22 teisiamieji nacių vadai būtų nubausti mirtimi.

Amerikiečių prokuroras labai griežtai smerkė šiuos karškus kriminalistus, bet atvirai nepareikalavo mirties bausmės. Iš jo kalbos, tačiau, darosi aišku, kad ir jis stoja už nubaudimą jų mirtimi.

Šių kriminalistų teismas tęsiasi labai ilgai, bet jau eina prie užbaigos.

SOVIETAI APGINKLUOS ČEKOSLOVAKŲ ARMIJĄ

PRAGA. — Grįžęs iš Sovietų Sąjungos premjeras Gotwaldas praneša, kad Sovietai sutiko apginkluoti čekoslovakų karines jėgas. Gotwaldas išbuvo Maskvoje virš savaitės, kur jis tarėsi įvairiais reikalais su Stalinu ir kitais TSRS pareigūnais.

Komunistai Laimėjo Rinkimus Amsterdame

AMSTERDAMAS. — Šio didžiausio Olandijos centro savivaldybinius rinkimus laimėjo komunistų sąrašas ir Komunistų Partija pasirodė kaip stipriausia šiame centre. Iš 395,000 paduotų balsų komunistai gavo 126,498 ir jie turės iš 45 miesto savivaldybių narių 15. Antroje vietoje yra taip vadinamoji Darbo Partija, kuri susidarė susiliejus katalikams su dešiniaisiais socialdemokratais. Darbo Partija gavo 122,492 balsus ir turės 15 atstovų savivaldyboje.

Nurodoma, kad Darbo Partija gavo veik išimtinai balsus tų, kurie pirma balsuodavo už katalikų sąrašus, o plačios socialistinės Amsterdamo masės, net tūkstančiai socialdemokratų veikėjų, balsavo už komunistus. Tas iš anksto galima buvo numatyti, nes eilinių socialistų eilėse viešpatauja didžiausias nepasitenkinimas tais vadais, kurie susilėjo su katalikais į vieną partiją. Tūkstančiai socialdemokratų kiekvieną savaitę pereina pas komunistus.

VARŠAVA. — Slaptos reakcionierių jėgos Lenkijoje nužudė jau 15,000 lenkų ir žydų, kaip rodo surinkti duomenys.

Biznio distriktas Jeruzalime, Palestinoje, kur eina dideli susikirtimai tarp žydų ir britų. Žydų teroristai išsprogdino viešbutį, kuriame buvo britų valdžios centras, suėmė daugelį žydų.

Plieno Trustai, Turėdami Vyriausybę Už Savo Pečių, Nerodo Noro Taikytis

STREIKIERIAI SKLAIDO LAPELIUS IS ORLAIVIO

HAMILTON. — Plieno darbininkai paleido iš orlaivio tūkstančius atšaukimų į tuos darbininkus, kurie skubauja Stelco dirbtuvėse čionai.

Kai tik unijos orlaivis pradėjo sėti ant dirbtuvės atšaukimus, tuojau pribuvo kompanijos orlaivis ir bandė nuvyti tolyn.

Sako policija tyrinėti kompanijos orlaivio ataką ant unijos orlaivio.

Unijos orlaivis turės padaryti keletą kilpų, kad išvengus užpuoliko. Galėjo įvykti nelaimė.

Atsirado Dingęs Orlaivininkas

OTTAWA. — Lakūnas leitenantas W. H. McKenzie, kuris buvo dingęs su savo orlaiviu nuo birželio 29 dienos, atsirado.

Jis, skridamas iš Kapuskasingo į Maltoną, buvo priverstas nusileisti į ežerą. Prie ežero išbuvo 24 dienas laukdamas išgelbėjimo, bet niekas negalėjo pastebėti jį, nors skraidė orlaiviais visai netoli.

Po 24 dienų nutarė eiti ir bandyti kur nors išeiti. Per dvi paras nuėjo tris mylias ir pastebėjo amerikietį turistą valtyje. Amerikietis nuvežė jį turistų kempėje, iš kur buvo paimtas ir atgabentas Ottawon.

Per 23 dienas gyveno tik tai vandeniui. Po to atsirado žemuočių ir jis galėjo paimti po vieną kitą. Per 26 dienas nupuolė 48 svarus.

Kaip pasirodė, tai buvo vos už kelių mylių nuo turistų kempės, bet nežinojo.

TORONTO. — Plieno darbininkų streikas, kuris atrodė eina prie laimingo galo, staiga pakrypo blogėjon pusėn. Plieno industrijos savininkai, matydami, jog valdžia stoja už jų pasiūlymus, žymiai sukietėjo.

Valdžios paskirtas parlamentarinis industrijų santykių komitetas buvo pašaukęs visą eilę liudininkų, jų tarpe valdžios narių, ištyrė, ar būtų galima pakelti plienu darbininkams algas daugiau, kaip 10 centų į valandą. Unija nusileidžia iki 15 centų į valandą, kompanijos sutinka pakelti nuo 7 iki 10 centų į valandą.

Valdžios nariai nurodė, kad pakėlimas plienu darbininkams pat aukštyje ir išjudintų Kanados ekonomiką. Kitaip sakant, išsauktų aukštesnes kainas. Taip išėjo, kad valdžia staciai pasakė, jog ji nesutinka, kad plienu darbininkams būtų pakelta virš 10 centų į valandą, nors neįrodinėjo, kad plienu kompanijos negalėtų tai padaryti. Ji bijo, kad plienu darbininkus paskui gali pasekti kitų industrijų darbininkai.

Tuo tarpu ateina žinios iš visų Kanados kampų rodo, kad darbininkai nemano sėdėti rankas sudėję ir klausyti valdžios argumentų už industrialistus. 25,000 gelžkeleivių paskelbė, kad jie reikalauja pakelti algas 20 centų į valandą.

Gelžkeleiviai reikalavo algų pakėlimo pernai, bet algų kontroliavimo taryba leido pakelti jiems tik po 2 centų į valandą. Tikrai nekuriems buvo leista pakelti iki 5 centų.

Manoma, kad visi gelžkeleiviai atnaujins derybas dėl pakėlimo algų po visą Kanadą.

C.N.R. BAUDZIA KAD NESKEBAUJA

HAMILTON. — Canadian National Railways viršininkai suspendavo traukinio įgulą už atsisakymą lauztis į Stelco dirbtuvę per pikieto liniją.

Reikia atminti, kad C.N.R. yra valdžios užovimas. Iš-eina, kad valdžia baudžia darbininkus, kad nenori padėti skebams.

KATALIKAI PAREMĖ PLIENO STREIKIERIUS

SYDNEY, N. S. — Penkios Romos katalikų parapijos paaukojo \$2,000 dėl plienu darbininkų, kurie streikuoja už didesnes algas ir trumpesnę darbo savaitę.

Streikieriams pritaria kiti darbininkai. Demonstracijoj, surengtoje išreiškimui simpatijos streikieriams, dalyvavo policininkai, gaisrininkai ir kiti unijistai.

Sako Streikieriai Nebe Darbininkai

TORONTO. — Pereitą šeštadienį Ontarijos darbo ministrų Hon. Charles Daley aplankė unijų atstovai, kurie įrodinėjo, jog provincialės policijos kišimasis į streikus rodo, kad valdžia nori sulaužyti streikus.

Daley, atsakydamas delegatams, kurie įrodinėjo, jog darbininkai turi turėti teisę ginti savo darbą, pareiškė, kad streikieriai savo valia atsitraukia nuo darbo ir skebais, užimdami jų darbus, neatima iš jų darbo.

Jis užginčijo, kad valdžia lauzė streikus. Ji tikrai prižiūrinti tvarką. Streikieriai nepadė. Pernykštį susitarimą jie skaito visai nepatenkinančiu.

Padėtis Azijoje Neina Geryn, Bet Vis Blogyn

negali nieko kito skebams daryti, kaip tik gražiuoju prašyti, kad jie neskebautų. Bet skebams valia su policijos pagalba prasliauzti pro pikietus. Kad būtų lengviau, policija leidžia tik kelius pikietininkus.

ISILEIS KANADON 4,000 LENKŲ

OTTAWA. — Kanada išleis 4,000 pavienių lenkų armijos veterarų darbams ant farmų.

Jiems bus leista apsigyventi nuolatiniai, jeigu jie išdirbs ant farmų du metus.

PROTESTUOJA PRIES ISILEIDIMĄ LENKŲ

TORONTO. — Darbo Progresyvos Partijos vadas Tim Buck pasiuntė valdžiai protesto notą prieš nutarimą išleisti Kanadon 4,000 lenkų iš Anderso armijos.

Tim Buck nurodo, kad trečdalis tų kareivių yra kovoję Hitlerio armijose prieš sąjungininkus ir yra papildę karštas kriminalystes.

Lenkai lai važiuoja Lenkijon, sako Tim Buck. Tenai jie reikalingi atstatymui krašto. Kanadon reikia išleisti žydus ir kitus nukentėjusius nuo nacių.

Pro-Naciai Kunigai Baudžiami Jugoslavijoje

WASHINGTON. — Atstovų Buto demokratų frakcijos vadui McCormackui padarius kaltinimą, kad Jugoslavijoje yra žudomi kunigai ir kad 250 jų buvo nužudyti, čia nurodoma, kad Jugoslavijos informacijų ministerija padarė pareiškimą šiuo klausimu. Ministerija sako, kad nė vienas kunigas Jugoslavijoje nebuvo nubaustas arba sušaudytas, jeigu jis nebuvo aktyviai tarnavęs okupantams arba nebuvo karo kriminalistas.

Kaip yra žinoma, tam tikras skaičius kroatų katalikų kunigų buvo su četnikais. Dalis jų net su ginklu rankose kovojo.

Iš antros pusės, betgi, nemažai abiejų tikybų kunigų padėjo ir veikė kartu su liaudies partizanais.

ATSISAKO GABENT SKEBŲ PRODUKTUS

TORONTO. — Ežerų laivų jūrininkų unija išleido patvarkymą, kad nebūtųgabenami laivais angliai ir kiti reikmenys plienu kompanijoms, kurių darbininkai streikuoja.

Taipgi laivai neims nieko iš tų dirbtuvių.

SANGHAI. — Iyvyko susikirtimas tarp kinų komunistų ir amerikiečių ant gelžkelelio tarp Peipingo ir Tientsino ir abi pusės turėjo nuostolių. Amerikiečių landomas po tokias pavojingas vietas yra pilnas pavojaus ir gali pakenkti ir taip opiai situacijai.

Ciangkaišekininkai atmetė komunistų pasiūlymą, kad būtų paskelbtos besąlyginės paliaubos ir pradėtos derybos visais klausimais. Komunistai nori, kad abi pusės pasilikytų ten, kur yra, ir vestų derybas ieškant susitarimo. Ciangkaišekininkai nori pirma atsikvoti Mandžuriją ir kitas vietas, o tik tai paskui tartis. Jie nori, kad komunistai pasitrauktų iš ten ir ten, o paskui pradėti derybas su jais.

Amerikos parama nacionalistams ant tiek juos sukietino, kad dabar deryboms sąlygos labai sunkios. Pavojų mato visi blaivesni žmonės. Prabilo Sun Yatesienė ir kiti Kinijos didieji demokratai ir reikalauja, kad amerikiečiai pasišalintų iš Kinijos ir sustotų rėmę nacionalistus. Kitai kraujo praliejimui nebūs galo.

Pranešimai iš Indijos skelbia, kad Muzulmonų Lyga atmetė britų planą dėl apvienijimo Indijos ir sudarymo Indijos Jungtinių Valstijų. Reiškia, kad muzulmonai, ar savo iniciatyva ar kieno morskakurstyti, pastūmė Indiją į tą jachtą situaciją, kur ji buvo seniau.

Tiesa, jie šaukia, kad britai turi neštis laukant, bet toks šūkavimas mažai ką reiškia. Kuomet jie eina prieš kitas ir dar galingesnes Indijos žmonių organizacijas, jie padėties ne gerina, o priešingai, blogina, nors ir svaido gražiomis frazėmis.

Indija ir Kinija apima kokius 800,000,000 žmonių, bet jų žmonės pešasi tarp savęs ir negali apsiginti nuo svetimųjų.

200,000 Žydų Po Naminium Arestu

JERUZALIMAS. — 16,000 britų parašutinininkų užėmė Tel Aviv miestą, Palestinoje, ir uždarė namuose 200,000 gyventojų. Jie išleidiama tik 2 valandom dėl apsipirkimo maisto.

Kariuomenei įsakyta sauti j tuos, kurie išeis iš namų uždrausta laiku.

Eina kratos po namus, iškant Karahaus Dovidovo viešbučio išsprogdintojų. Iš griuvėsių iškasti 87 lavonai. 24 asmenų nesuranda.

Liaudies Balsas

VISSEITELIS KANADOS LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS,
LEIDŽIAMAS SPAUDOS DRAUGIJOS,
ISEINA SYKĮ Į SAVAITĘ

Prenumeratos kaina:
Kanadoje ir Didžiojoje Britanijoje mėnams \$3.00; pusei metų \$1.50
visur kitur metams \$3.50; pusei metų \$1.75.
Atskira kopija 6 centai

LIAUDIES BALSAS

F. O. Station C, Box 1013, Toronto, Ontario, Canada.
ADMINISTRACIJAI KREIPKITES: 160 CLAREMONT ST., TORONTO

Printed by Eveready Printers, Ltd., 78 Wellington St., Toronto

ATOMINIŲ BOMBŲ BANDYMAI IR KĄ TIE BANDYMAI ATIDENGE

Amerikiečiai jau išbandė atomines bombas ant miestų, žmonių ir laivų. Jie sugriovė du japonų miestus ir išžudė šimtus tūkstančių žmonių. Jie sprogdino atomines bombas virš laivų ir po laivais. Dabar palieka pasvarstyti tų bombų reikšmę ir jų iškeltas jėgas.

Atomines bombas, kaip pasirodė, yra labai pavojingos miestams. Jos gali didelius miestų plotus sugriauti ir daug žmonių išžudyti. Pasivirtino faktas, kad po eksplozijos tam tikrą laiką eina labai pavojingas radijo aktyvumas, nuo kurio miršta žmonės ir kiti gyvūnai. Mieste, kur didelis susigrūdimas, atominės bombos gali pridaryti labai didelių nuostolių.

Daug mažesnį pavojų atominės bombos sudaro karo laivams jūroje. Už kelių mylių nuo eksplozijos nėra jokių pavojaus. Geležinės laivo sienos apsaugo gyvius nuo radijo aktyvumo. Laivai, gražiai pasisukę, gali išvengti katastrofos, kokią pranašavo daugelis "ekspertų".

Atomines bombas mėtyti daug sunkiau, negu paprastas. Jos pasiekia labai aukštai. Orlaivis, mėtas atomines bombas, turi mesti iš aukštai, kad būtų laiko pabėgimui.

Kadangi atominių bombų pagaminimas yra labai iškaštingas, tai pasirodė, kad laimėti karą su atominėmis bombomis neįmanoma nei jokiais kraštais. Galima padaryti priešui daug žalos, bet nugalėti jį reikės armijų ir kitų jėgų.

Atominių bombų bandymai parodė ir tą, kad pirmesni šūkvaimai apie atomines energijas apėmė buvo perdėti. Buvo sakoma, kad bus galima sutarinti Grenlandijos ledus, siaurę padaryti tropišką kraštą ir t. t. Tokių stebuklų nebus. Būtų gerai, kad būtų galima apšildyti namus. Bet tos energijos pagaminimas veikiausiai per brangiai kainuos, kad būtų prieinama paprastam piliečiui. Bus gerai, jeigu ta energija bus panaudota tokiems dalykams, kaip orlaivių varymui, mašinų sukumui. Be abejonės, sunku pasakyti, ką gali mokslas surasti ateityje, bet kol kas tų bausių stebuklų nesimato.

SKAICIUS BAIGIA SMUKTI

Smetonaciai pakartotinai skelbė, kad pusė Lietuvos išbėgo nuo bolsėvikių. Paskui nusileido iki 350,000. Dabar toji pačioji spauda patys pabėgėliai rašo, kad jų yra ne daugiau 80,000. Kanados spauda teko daug kartų matyti pranešimus apie tuos pabėgėlius, bet niekad nebuvo duodama jiems daugiau, kaip 40,000. Vienas reporteris skelbė, kad iš viso Pabaltijo susidaro apie 50,000.

Kitas įdomus dalykas yra tas, kad pats Končius, kuris važinėja po tų pabėgėlių kempes, kaip Tysliava praneša, viešai pareiškė: "Mažiausia keturiasdešimts nuosimčių yra naciai". Končius, žinoma, nelaiko naciais klerikalių, nors jie nieku nesiskiria nuo Smetonos pasekėjų. Klerikalai yra dar aršesni liaudies priešai, kaip jų spauda rodo.

Tai gi, viską krūvon suvedus, mes matome, kad tų pabėgėlių skaičius yra nedidelis, ir kad didžiulė yra naciai. Likusieji gali būti suklaidinti lietuviai arba nenorį grįžti su tuo išrokovimui, kad patekti Amerikon. Jie žino, kad atstatymas nacių sugriautos Lietuvos yra sunkus darbas. Be to, kalbos apie dar vieną karą gali įbauginti ir ne naci. Kitas galvoja, kad neapsimoka grįžti ir atsistatyti, nes ir vėl bus sugriauta.

Sakoma, kad britai, amerikiečiai ir francūzai pradeda sijoti tuos pabėgėlius. Surasti naciai bus išskirti ir sulaukita jiems parama. Taipgi būsią išskirti taip vadinam politiniai pabėgėliai ir šiaip pabėgėliai. Politiniais pabėgėliais bus paskaityti tie, kurie bėgo nuo bolsėvizmo, bet nesuitemę rankų naciškais darbais, neveikę viešai su naciais.

Jų viltys patekti į Ameriką ir Kanadą taipgi ne didelės. Amerikon ir Kanadon bus išleidžiama po nedidelį skaičių. Pirmojo vietoj galės vykti tikti artimus gimines turį. Iki kiti sulauks tos dienos, daug metų praeis. Daugelis ir pražis belaukdami.

ANT KIEK PABRANGO PRAGYVENIMAS

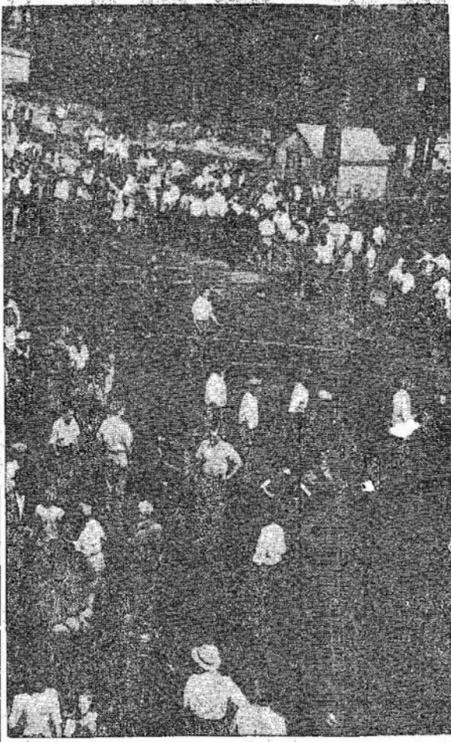
Pragyvenimas Kanadoje nuo 1938 metų žymiai pabrango. Kaip statistiniai daviniai rodo, tai jei vidutinė šeima maistui 1938 metais išleido \$8.52 į savaitę, tai šiandien turi išleisti \$12.52. Reikiška, maistas pabrango beveik visu trečdaliu.

Rendos taipgi pakilo. Kas 1938 metais mokėjo \$5.00 į savaitę, tai dabar turi mokėti \$6.50.

Skaitant rendą, maistą, kūrą, drabužius, baldus ir kitas pragyvenimo išlaidas, tai šeimynai, kuri 1938 metais į savaitę išleisdavo \$27.00, šiandien reikia išleisti \$36.00 arba \$9.00 daugiau.

Štai kaip maistas pakilo. 1938 metais sirlain stieko svaras kainavo 30 centų, o dabar jau 44. Reikiška pakilo 46 nuosimčiais. Kiaušinių tuozinas kainavo 24 centus, o dabar kainuoja 44 centus ir daugiau arba 83 nuosimčiais brangiau. Kava kainavo 30 centų, o dabar kainuoja 46 centai.

Tiesa, algos irgi pakilo, bet ir taksai pakilo. Aplamai imant, pragyvenimas pakilo daug daugiau, negu darbinin-

Kada plieno darbininkai suvažiuoti per pikieto liniją ir žinojo, kad Stelco rengiasi gabenoti reikmenis traukiniui, tuojaus susirinko masiniai prie vartų ir pastoję keilią. Traukinio įgula atsisakė

Ivairiais Klausimais

Teroristai Daro Žalą

Egipte, Palestinoj ir kituose britų valdomuose kraštuose dažnai įvyksta teroristiniai užpuolimai. Neseniai padėta bomba sužeidė apie 50 britų kareivių Egipte. Šiandienomis Palestinos žydų teroristai išsprogdino karaliaus Dovidovo viešbutį. Per eksploziją žuvo virš šimto britų, jų tarpe gana aukštų valdininkų. Tokie bombardavimai atkreipia žmonių atyglą ir iššaukia komentarus. Reikia pripažinti, kad dažnai tenka nugarinti labai negeistinus išsireiškimus ir tarp pažangių žmonių.

Reikia visiems tikrai pažangiems žmonėms atminti, kad terorizmas yra prasta taktika. Pažangus žmogus, liaudies demokratas negali jo niekad užgirti. Rusijoj buvo tokių žmonių, kurie norėjo sunaikinti carizmą žudant carus ir jų valdininkus. Bet darbininkų judėjimas, su Leninu priešakyje, tokius žygius griežtai pasmerkė. Teroras padeda tikti prispaudėjams, nes jis atstumia mases nuo judėjimo, kuris vartoja terorą.

Zydų teroristai Palestinoje, kaip ir arbu ir indijiečių teroristai, ne tik nepadeda, bet dar kenkia tiems, kurie kovoja už laisvę ir nepriklausomybę. Tokie teroristiniai žygiai, kad ir prieš svetimos šalies valdonus, negali būti užgirti.

Darbo žmonės gali išsikvoti nepriklausomybę ir laisvę organizuodamies, jungdamies į stiprų judėjimą, veikdami demokratiniais būdais. Dažnai būna taip, kad liaudies priešai, norėdami pakentki demokratinių masių siekiams, surengia provokacijas, patys papildo teroristinius užpuolimus, kad tik diskredituoti liaudies judėjimą.

Kadangi kaimų kylimas eina beveik nuolatos, tai padėsis eis ne geryn, o blogyn. Taipgi jaučiama, kad nedarbas apima gana didelį skaičių darbininkų. O dabar nedarbui neturėtų būti vietos, nes pareikalavimas didesnis, negu pristatymas. Kas bus, kada pristatymas bus didesnis, negu pareikalavimas?

Kame Karo Pavojus

Nesutikimai tarp didžiųjų jėgų nėra tokie dideli, kad būtų pavojus kito pasaulinio karo. Bet yra daug vietų pasaulyje, kurios grumoją karo pavojumi.

Kinijos respublikos steigėjas Sun Yat-Seno našlė aną dieną nurodė, kad Kinijos reaktorieriai nori iššaukti pilietinį karą Kinijoj tikėdamiesi, kad toks pilietinis karas įvėls į karą Ameriką ir Sovietų Sąjungą. Kinijos atžagareiviams padeda Amerikos atžagareiviai, drąsindami juos ir remdami militariniai.

Jeigu Kinijoj išsivystytų pilietinis karas ir Amerika pražėtų dar labiau remti Čiangkaišeką, jie mano, kad tuomet Sovietų Sąjungą pražėtų remti komunistus. Ir taip šios abi šalys susikirstų Kinijoj.

Amerikoj yra daug tokių žmonių, kurie norėtų padaryti iš Kinijos antisovietinį kraštą, kaip kad pirmiau buvo Japonija, kuris nuolatos grumotų Sovietų Sąjungos saugumui.

Jugoslavijoj, Lenkijoj, Rumunijoj, Bulgarijoj veikia slapsti fašistiniai elementai ir siekia perversmų. Jeigu tokie perversmai pasireikštų, juos visais būdais palaikytų britai ir amerikiečiai. Pastarųjų atžagareiviai dabar šaukia, kad Jugoslavijos valdžia skerdžia kunigus, demokratų ir t. t. Lenkijoj esanti tokią bausį padėtis, kad visi žydai bėga.

Yra visa eilė punktų pasaulyje, kur glūdi susikirtimų pavojus. Išsiveržusios dešiniųjų revoliucijos gali įvėlti didžiulias jėgas. Žūrėkit, kas atsitiktų, jeigu Lenkijoj sukiltų Mikolaičikas su savo visais šalininkais, kurių tarpe galima rasti visus pilsudskininkus ir kitus liaudies respublikos priešus.

Lenkijoj, Jugoslavijoj ir kitose vietose fašistai žudo žydus, komunistus ir kitus demokratų, bet didiapiai tuo nesibiauri. Jie, tačiau, rečia visa gerkle, kai tų kraštų valdžios ima už sprando kaltininkus arba varžo judėjimus, kurie talpina savyje tuos teroristus.

Didieji kapitalistiniai kraštai, o kartu su jais ir mažesni, leidžia milijonus dolerių propagandai ir šnipam, kad tik pastojus kelią liaudies demokratijai, kuri šio karo metu pakilo daugelyje kraštų. Mes galime būti tikri, kad ir dabar veikia jų agentai

Lenkijoj, Vengrijoj, Bulgarijoj, Jugoslavijoj ir kitur, organizuodami opozicijas perversmus, kaip kad jie darė Rusijoj po pereito karo.

Knyga "The Great Conspiracy Against Russia" labai puikiai parodo, kaip britai ir amerikiečiai veikė prieš darbininkų laimėjimą Rusijoj, jie nenuleido rankų iki pabaigos karo. Veikiausiai tos pastangos yra tęsiamos ir toliau.

Politika

Vėžio Liga Nuo Rūkymu

Vėžio liga dabar numariama po vieną iš aštuonių milijonų amerikiečių. Jeigu taip toliau tęsis, tai nuo vėžio žus 17 milijonų iš gyvenančių Jungtinėse Valstijose žmonių.

Yra mokslinių parodymų, kad nuo rūkymo daugelis gauna vėžio ligą.

Degant tabakui cigarete, cigare ar pypkėje, susidaro kiekis pavojingos smalos, vadinamos benzyrene. Tai šmalesnė ir gresia vėžio pavojum rūkytojui, kaip rodo bandymai, padaryti šimtam kraikų ir žiurkių.

Argentinietis profesorius A. H. Roffo ištyrė rūkymo smalą benzyrenę ant kraikų ir žiurkių. Ir ši smalą sirgdino vėžiu ir numarino daugiau kaip tūkstantį tų gyvulėlių.

Prof. Roffo taip pat išegzaminavo tūkstančius vėžio ligonių Buenos Aires Vėžio Institute. Jis atrado, jog 90 nuosimčių tų ligonių buvo rūkytojai.

Prof. Roffo taip pat išegzaminavo tūkstančius vėžio ligonių Buenos Aires Vėžio Institute. Jis atrado, jog 90 nuosimčių tų ligonių buvo rūkytojai.

Prof. Roffo taip pat išegzaminavo tūkstančius vėžio ligonių Buenos Aires Vėžio Institute. Jis atrado, jog 90 nuosimčių tų ligonių buvo rūkytojai.

Prof. Roffo taip pat išegzaminavo tūkstančius vėžio ligonių Buenos Aires Vėžio Institute. Jis atrado, jog 90 nuosimčių tų ligonių buvo rūkytojai.

Prof. Roffo taip pat išegzaminavo tūkstančius vėžio ligonių Buenos Aires Vėžio Institute. Jis atrado, jog 90 nuosimčių tų ligonių buvo rūkytojai.

Prof. Roffo taip pat išegzaminavo tūkstančius vėžio ligonių Buenos Aires Vėžio Institute. Jis atrado, jog 90 nuosimčių tų ligonių buvo rūkytojai.

Prof. Roffo taip pat išegzaminavo tūkstančius vėžio ligonių Buenos Aires Vėžio Institute. Jis atrado, jog 90 nuosimčių tų ligonių buvo rūkytojai.

Prof. Roffo taip pat išegzaminavo tūkstančius vėžio ligonių Buenos Aires Vėžio Institute. Jis atrado, jog 90 nuosimčių tų ligonių buvo rūkytojai.

Prof. Roffo taip pat išegzaminavo tūkstančius vėžio ligonių Buenos Aires Vėžio Institute. Jis atrado, jog 90 nuosimčių tų ligonių buvo rūkytojai.

Prof. Roffo taip pat išegzaminavo tūkstančius vėžio ligonių Buenos Aires Vėžio Institute. Jis atrado, jog 90 nuosimčių tų ligonių buvo rūkytojai.

Prof. Roffo taip pat išegzaminavo tūkstančius vėžio ligonių Buenos Aires Vėžio Institute. Jis atrado, jog 90 nuosimčių tų ligonių buvo rūkytojai.

Prof. Roffo taip pat išegzaminavo tūkstančius vėžio ligonių Buenos Aires Vėžio Institute. Jis atrado, jog 90 nuosimčių tų ligonių buvo rūkytojai.

Prof. Roffo taip pat išegzaminavo tūkstančius vėžio ligonių Buenos Aires Vėžio Institute. Jis atrado, jog 90 nuosimčių tų ligonių buvo rūkytojai.

Prof. Roffo taip pat išegzaminavo tūkstančius vėžio ligonių Buenos Aires Vėžio Institute. Jis atrado, jog 90 nuosimčių tų ligonių buvo rūkytojai.

Prof. Roffo taip pat išegzaminavo tūkstančius vėžio ligonių Buenos Aires Vėžio Institute. Jis atrado, jog 90 nuosimčių tų ligonių buvo rūkytojai.

Prof. Roffo taip pat išegzaminavo tūkstančius vėžio ligonių Buenos Aires Vėžio Institute. Jis atrado, jog 90 nuosimčių tų ligonių buvo rūkytojai.

Prof. Roffo taip pat išegzaminavo tūkstančius vėžio ligonių Buenos Aires Vėžio Institute. Jis atrado, jog 90 nuosimčių tų ligonių buvo rūkytojai.

Prof. Roffo taip pat išegzaminavo tūkstančius vėžio ligonių Buenos Aires Vėžio Institute. Jis atrado, jog 90 nuosimčių tų ligonių buvo rūkytojai.

Prof. Roffo taip pat išegzaminavo tūkstančius vėžio ligonių Buenos Aires Vėžio Institute. Jis atrado, jog 90 nuosimčių tų ligonių buvo rūkytojai.

Prof. Roffo taip pat išegzaminavo tūkstančius vėžio ligonių Buenos Aires Vėžio Institute. Jis atrado, jog 90 nuosimčių tų ligonių buvo rūkytojai.

Prof. Roffo taip pat išegzaminavo tūkstančius vėžio ligonių Buenos Aires Vėžio Institute. Jis atrado, jog 90 nuosimčių tų ligonių buvo rūkytojai.

Amerikiečiai išsprogdino penktą atominę bombą. Jėgu tiesa, kad jos kainuoja po \$70,000,000, tai atominės bombos amerikiečiams kainavo jau \$350,000,000, neskaitant to, ką išleido tyrinėjimams iki jas išrado.

Bandymai parodė, kad atominės bombos nepaprastai pavojingos, bet jeigu reiktų išombarduoti visas svarbeses priešos vietas, tai greičiausiai Dėdė Samas subantruttotų pirmą, negu jis kokius rezultatus gautų.

Na, o jeigu dar priešas atlystų vieną kitą atominę bombą į Ameriką, tai visai ckokio popieriai būtų.

Siomis dienomis bus du dideli įvykiai pasaulyje: bus užbaigta nacių kriminalistų byla Nurenberge ir pradėta aikos konferencija Paryžiuje.

Abieji įvykiai svarbūs. Pirmasis parodys, ar sąjungininkai pasirengę tinkamai nubausti šio karo kaltininkus. Antrasis parodys, ar sąjungininkai tikrai nori taikos.

Taikos konferencijon SSRS užsienio reikalų ministras Molotovas vežasi visų respublikų atstovus.

Nuo Lietuvos Paryžiaus konferencijoj dalyvaus Povilas Rotomskis, užsienio reikalų ministras.

Kaip žinia, jis lankėsi ir Kanadoje. Jis kalbėjo Montreale ir Toronte.

Kanados ir Amerikos kolumnistai labai atakuoja tuos kraštus, kurie pasimogę išvairyti vokiečius. Jie verkia jų su aukomis.

Bet gi Kanada gabena Japonijon net čia gimusius japonus.

Tiesa, negabenami tie, kurie pradžioje karo su Japonija nepasirašė, kad nori važinoti namo, bet tas didelio skirtumo nesudaro.

Taipgi japonams nebeleidžiama grįžti į Ramiojo vandenyno pakraštį.

Lengva kitus kritikuoti, bet nelengva, kai prisieina savo reikalais rūpintis.

Jeigu amerikiečiams ir kanadiečiams pasirodo pavojus, jeigu japonai gyvena prie Ramiojo vandenyno, tai čekoslovakams, lenkams ir kitiems dar didesnis pavojus, kai vokiečiai apgyvenę jų pakraščius.

Kanados statistika parodė, kad juo turtingesnis žmogus, tuo mažiau vaikų augina. Ir priešingai — juo biednesnis, tuo daugiau vaikų augina.

Tikrenybėje turėtų būti priešingai: juo turtingesnis, tuo daugiau vaikų auginti.

Turtingiems nerūpi žmonių skaičius. Jiems rūpi jų gyvenimas. Neturtingiems negali apsisaugoti, nes jam stoka žinojimo, jam bažnyčia sako, kad nuolėmė neturėti vaikų.

Valdžia sako darbininkams: nereikalaukit daugiau, kaip 10 centų į valandą. Jeigu pareikalavsite daugiau, tai pakils kainos.

Jeigu taip, tai kam reikėjo pakelti kainas pirmiau. Reikėjo laikyti kainas ant vietos, tai ir darbininkai būtų nereikalavę daugiau.

Kita, ar valdžia nebeduos kainoms kilti, jeigu darbininkai pasitenkins su 10 centų į valandą?

Greičiausiai valdžia neduotų tokios garantijos.

A. Churginas

J. Y.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Pastabos

Amerikiečiai išsprogdino penktą atominę bombą. Jėgu tiesa, kad jos kainuoja po \$70,000,000, tai atominės bombos amerikiečiams kainavo jau \$350,000,000, neskaitant to, ką išleido tyrinėjimams iki jas išrado.

Bandymai parodė, kad atominės bombos nepaprastai pavojingos, bet jeigu reiktų išombarduoti visas svarbeses priešos vietas, tai greičiausiai Dėdė Samas subantruttotų pirmą, negu jis kokius rezultatus gautų.

Na, o jeigu dar priešas atlystų vieną kitą atominę bombą į Ameriką, tai visai ckokio popieriai būtų.

Siomis dienomis bus du dideli įvykiai pasaulyje: bus užbaigta nacių kriminalistų byla Nurenberge ir pradėta aikos konferencija Paryžiuje.

Abieji įvykiai svarbūs. Pirmasis parodys, ar sąjungininkai pasirengę tinkamai nubausti šio karo kaltininkus. Antrasis parodys, ar sąjungininkai tikrai nori taikos.

Taikos konferencijon SSRS užsienio reikalų ministras Molotovas vežasi visų respublikų atstovus.

Nuo Lietuvos Paryžiaus konferencijoj dalyvaus Povilas Rotomskis, užsienio reikalų ministras.

Kaip žinia, jis lankėsi ir Kanadoje. Jis kalbėjo Montreale ir Toronte.

Kanados ir Amerikos kolumnistai labai atakuoja tuos kraštus, kurie pasimogę išvairyti vokiečius. Jie verkia jų su aukomis.

Bet gi Kanada gabena Japonijon net čia gimusius japonus.

Tiesa, negabenami tie, kurie pradžioje karo su Japonija nepasirašė, kad nori važinoti namo, bet tas didelio skirtumo nesudaro.

Taipgi japonams nebeleidžiama grįžti į Ramiojo vandenyno pakraštį.

Lengva kitus kritikuoti, bet nelengva, kai prisieina savo reikalais rūpintis.

Jeigu amerikiečiams ir kanadiečiams pasirodo pavojus, jeigu japonai gyvena prie Ramiojo vandenyno, tai čekoslovakams, lenkams ir kitiems dar didesnis pavojus, kai vokiečiai apgyvenę jų pakraščius.

Kanados statistika parodė, kad juo turtingesnis žmogus, tuo mažiau vaikų augina. Ir priešingai — juo biednesnis, tuo daugiau vaikų augina.

Tikrenybėje turėtų būti priešingai: juo turtingesnis, tuo daugiau vaikų auginti.

Turtingiems nerūpi žmonių skaičius. Jiems rūpi jų gyvenimas. Neturtingiems negali apsisaugoti, nes jam stoka žinojimo, jam bažnyčia sako, kad nuolėmė neturėti vaikų.

Valdžia sako darbininkams: nereikalaukit daugiau, kaip 10 centų į valandą. Jeigu pareikalavsite daugiau, tai pakils kainos.

Jeigu taip, tai kam reikėjo pakelti kainas pirmiau. Reikėjo laikyti kainas ant vietos, tai ir darbininkai būtų nereikalavę daugiau.

Kita, ar valdžia nebeduos kainoms kilti, jeigu darbininkai pasitenkins su 10 centų į valandą?

Greičiausiai valdžia neduotų tokios garantijos.

A. Churginas

J. Y.

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

Ką Kiti Rašo ar Sako

Atlyginimai ir Privatinė Nuosavybė

Hitlerio armija ir jo talkininkų armijos padarė tiek nuostolių Sovietų Sąjungai, Lenkijai, Jugoslavijai, Cechoslovakijai, Francijai, Belgijai ir kitoms Jungtinių Tautų šalims, kad negali būti nei kalbos, kad Vokietija ir jos talkininkės pilnai juos atlygintų. Nuostoliai taip dideli, kad jokiu būdu pilnai negali atlyginti. Bet nukentėjusios šalys, kurių daugiausia nukentėjo Sovietų Sąjunga, reikalauja nors dalino atlyginimo.

Krymo ir Potsdamo konferencijose buvo nutarta, kad Sovietų dalinam atlyginimui bus perduota 25 nuosavybės Vokietijos fabriku ir dirbtuvių iš Amerikos, Anglijos ir Francijos okupuotos Vokietijos dalies. Atlyginimui priklauso visos vokiečių nuosavybė, o vėliau ir tos įmonės, kuriose užsienio kapitalistai turi šerų.

Bet tie sutarties punktai neįvykdyti. Anglijos ir mūsų generalai nesirūpino perduoti tuos fabrikus Sovietų Sąjungai ir Lenkijai. Vėlesniu laiku tame klausime kilo griežtesni nesutikimai ir jų perdavimas visai sulaukytas.

Tam yra daug priežasčių. Viena, nesutarimai dėl Vokietijos ateities. Kita, britai imperialistai dar karo laiku jau buvo nusistatę, kad Vokietija neturi būti nusilpinti; ji turi pasilikti Europoj, kaip galinga karo jėga prieš Tarybų Sąjungą. Ši jų politika turi pritarimo ir tūlių mūsų diplomatų. Paskui įeina užsienio kapitalistai, tame atsitikime ir Amerikos, fabrikai ir šėrai Vokietijos įmonėse.

Austrijos Sovietai išvežė eilę vokiečių fabriku. Austrių kapitalistai sako, kad tie fabrikai pirma buvo jų, tik Vokietijai okupavus Austriją, jie tapo vokiečių. Sovietai su tokia tvirtinimu nesiskaito, bet Londone ir Washingtono kitaip žiūri.

Vokietijoje, Sovietų okupuotų dalių, karniniai fabrikai išvežti į Sovietų šalį kaip dalinis atlyginimas. Palikti tie, kurie dirba žmonių gyvenimo reikmenims. Tarpe išvežtų yra ir vienas fabrikas, kuris, kada jį Raudonoji Armija užėmė, taigamino kulkosvaizdžius, rankines granatas ir kitus ginklus. Karo laiku jis buvo naujų vokiečių fabriku, bet pirm karo amerikiečių siuvamų mašinų Singer Co. Aišku, kad seni savininkai kelia skandalą. Sovietai sako, kad tai naujų nacinių karinių fabriku, gi Singer Co. sako, kad tai "siuvamų mašinų fabriku".

Toki dalykai padaro nemažai painiavų. Pagal Potsdamo Konferencijos susitarimą, Jungtinės Valstijos savo kapitalistams atmokės iš tų Vokietijos pinigų ir turty, kurie yra Amerikoje. Bet tie turtai siekia \$200,000,000 ir Mr. Byrnes nepasitiki, kad jų užtektų atmokėti visiems Amerikos kapitalistams, kurie turėjo Vokietijoje šerų arba fabriku. Ta Amerikos kapitalistų privatinė nuosavybė Vokietijoje ir sudaro nemažą kliūtį būsimai taikos konferencijai Paryžiuje. — Laisvė.

Čiang Kai-šeko Režimas

Maisto produktai ir kitos rūšies parama, siunčiama Kinijon, kliūva spekuliantams, valdžios įstaigoms, ar šiaip jau išievojama. Pagaliaus, iš tos paramos, perduodama prisūnčiamas dovanas, užsilaiko ir pati Kinijos Nacionalinės Pagalbos Administracija, kuri yra išimtinėje Čiang Kai-šeko valdžios kontroleje.

Jungtinių Tautų Pagalbos Administracija pasiuntė Kinijon visokeriopiausios paramos už 172 milijonus dolerių. Iš tos sumos tik trupiniai klievo tiems, kuriems ta pagalba būtina reikalinga. Mašinerija, kuri buvo skiriama sustiprinti žemės klij ir industrijas, pateko į privačias rankas. Dalis mašinerijos pateko į rankas įvairių Čiang Kai-šeko valdininkų. Daug ką "sūdė" Čiang Kai-šeko armija.

Visur graftas, visur vagystė, visur spekuliacija! Kinijos komunistų valdomas sritis jokios pagalbos nebuvo siunčiama, o jei ir siunčiama, tai ne daugiau, kaip vienas nuostolis!

Jungtinių Tautų Pagalbos Administracijos žmonės šimtus kartų apeliavo į Čiang Kai-šeką, į premjerą Soongą, bet vis be jokių pasėkų. Šiomis dienomis iš Sanghajaus pranešė apie sekantį faktą: Jungtinių Tautų Pagalbos Administracija pasiuntė Kinijon 36 oro vėsinimo aparatus. Jie skirti ligonbučiams. Kaip greit tie aparatai pakliuvo į rankas kinų valdžios agentūros, taip greit jie buvo perduoti privatinėms biznierių — po \$1,500 už kiekvieną.

Skandalas seka po skandalu ir visi jie ryškiai kriminalio pobūdžio. Tiesioginė atsakomybė už tą viską krinta ant Kuomintang'o ir Čiang Kai-šeko. Kuomintang'o partija permirksiu grafte, korupcijoje, kriminalizme.

No, o Amerikos valdžia jė remia. Amerikos demokratijos oboalsis turi būti: Jokios paramos Čiang Kai-šeko režimui! Nei cento jam!

Kinijoj turi susidaryti kollecinė-demokratinė valdžia, tokia valdžia, kokios jau senai reikalauja komunistai ir Demokratinė Lyga.

Fiorello La Guardia ir jo štabas Kinijoj užsielpino didelio kredito už iškilimą aikštėn tų svinstvų, grafo ir skandalų Kinijos šelpimo akcijoj. — Vilnis.

Vieša Padėka Redakciečiams

PEMBROKE, Ont. — Šiuo noriu išreikšti širdingiausią padėką geros širdies redakciečiams, kurie atjautė mane sunkioje nelaimėje. Draugė M. Deedienė prisuntė man \$83.00 ir aukotojų pavardes. Štai tie aukotojai: K. Zalėnas, M. Deedas, J. Siminas, J. Pakrosnis, P. Civišis, J. Juška, D. Kobran, A. Petniunas, aukojo po \$5.00; L. Balchunas, \$6.00. F. Tropinski ir M. Topics, po \$3.00. W. Peternaik, J. Kornell, P. Pavlovich, F. Pauliszuk, Mr. & Mrs. F. Parrott, A. Molson ir E. Gould, po \$2.00. J. M. Pitura, S. V. Sharkey, S. Kluchnik, Ch. Yore, J. Kendrick, P. Marchak, N. Pomilovsky, J. Duszeminski, F. Rihelj, T. Mela, W. Kotyba, Ch. Mathews, A. Gall, P. Mysko, J. Gillies, J. Boyko, po \$1.00. Draugėi M. Deedienė už pasidarbavimą ir visiems už aukas, tariau širdingai ačiū.

Amerikoje išliko didelis skandalas: amunicijos karalius Garsson gamino netikusius mirtinų granatų, kurios sprogdavo dar neišsautos ir užmušdavo Amerikos kariuivius. Į skandalą įvliamas kongresmanas May ir nekurie karininkai. Cia matote Garsono dukters vestuvių dalyvius šokant. Karininkai vestuves vyko iš Italijos ir valdžia apmokėjo jų kelionę. Vienas iš tų karininkų davė leidimus ir padarė paptvarkymus dėl kelionės. Kongresmanas May, ėmė kyšius ir užtartinėjo Garssoną ir jo šūnų, kuris net komandos neklaušė. Tyrinėtojai sako, kad tai tik pradžia darbo.

Antisovietinės Organizacijos Angliu Ir Amerikiečių Autoritetu Globoje

Rašo V. Viktorovas
Pravdos Komentatorius

MASKVA. — Politinis Vasilius Smuliano aprašymas gali būti atliktas keliais žodžiais: vokiškas-ukrainiškas nacionalistas, kuris buvo vokiečių militarinės slaptos tarnybos agentas. Dabartiniu metu šis hitlerininkas stovi priešakyje fašistinės organizacijos, žinomos kaip "Ukrainų Centras", kuri užsiima skleidimu melų ir šmeižtų prieš Sovietų Sąjungą. Ši organizacija, kurios "programinis siekis" yra nei mažiau, nei daugiau, kaip atpūšimas Ukrainos nuo Sovietų Sąjungos, yra šaltinis sklindančių gandų apie neišvengiamą karą tarp vakarinių jėgų ir Sovietų Sąjungos.

Skaitytojas, aišku, pagalvos ir pastatys klausimą, kur yra šis fašistas, kuris turėjo būti senai pastatytas teisme, ir kur veikia jo organizacija, kuri neturi teisės egzistuoti. Štai atsakymas: Vasilius Smulianas gyvena Vokietijos mieste Augsburg'e, Amerikos zonoj. Tenai taigi yra jo "Ukrainų Centro" centras, kurio priešakyje stovi profesorius Čiulka, tokio pat plauko žmogus, kaip ir Smulianas. Šis komitetas taigi žinomas kaip "Sventoji Draugija". Jo nariais yra profesorius Beziak, inžinierius Ivčenko, inžinierius Romanuk, kuris taigi užima vietą UNRRA'oj ir nesioja amerikonišką unifor-

ma. Komitetas leidžia laikraštį "Vaše Žitit", rašoguojamą Kravčenko, "Sventosios Draugijos" tario. "Apylinkės Ukrainų Komitetas" veikia Ferth'o mieste. Jis turi apkrutinį komitetą Nurenberge, kurio priešakyje stovi tūla Zlobinska, ir apkrutinį komitetą Neureth mieste. Kaip ir Augsburg'o komitetas, apylinkės komitetas Ferth'e leidžia šovinistinį laikraštį "Laikas", kuris specializuojasi antisovietiniuos šmeižtuos.

Kitas "Ukrainų Apylinkės Komitetas" randasi Reginsburge. Jam vadovauja pargaršius vokiškas ukrainas nacionalistas buvęs pulkininkas Bogum (nominaliai, komitetui vadovauja kunigas Ganuševskis). Ši fašistinė organizacija taigi leidžia laikraštį "Slovo", tokios pat rūšies, kaip ir "Naše Zitia" ir "Čas", Regensburgo komitetas turi po savim komitetas "Straubing'e, Landau'te, Weiden'e, Landau'e, Hamm'e, Pokkin'e ir Neumarkt'e".

Tai dar ne visas sąrašas "ukrainišku" antisovietinių organizacijų. Ir jos užsiima ne vien tik antisovietine propaganda. Jos atlieka nemažai praktiško darbo. Išvientintų žmonių kempėse amerikiečių zonoje jos veda propagandą tarp sovietinių piliečių, kad jie nęgrįžtų Sovietų Sąjungon. Reikia atminti, kad tenai yra nemažai sovietinių piliečių. Yra daug sovietinių žmonių, kurie buvo deportuoti vokiečių darbams hitlerinėj Vokietij-

joj, taigi ir tokių, kuriuos vokiečiai verstina paėmė į vokiečių armiją. Yra, žinoma, ir tokių elementu, kurie savanoriai tarnavo hitlerininkams "policininkais, viršaičiais" ir panašiai, ir kurie rado prieglaudą tose kempėse. Šiose kempėse tie antisovietiniai elementai randa plačią dirvą. Jų "darbą" palengvina tas faktas, kad UNRRA kempės, pavyzdžiui, sudarytos pagal "tautinius principus". Reikia dar pažymėti, kad, išskyrus okupacinių autoritetų atstovus, "kempijų autoritetais" yra nariai tu organizacijų.

Visai nesupuoilimas, kad jų apskritiniai komitetai randasi tose vietose, kur ir tos kempės. Pavyzdžiui, Bayreuth miestelyje apskritinis komitetas, su Ejevsum Lipestkiu priešakyje, yra vadinamas deportuotų ukrainų "rada" (taryba) "Kuni-gaikšio Leopoldo" barakuose. Pagarsėjusieji vokiški ukrainai nacionalistai, Zovolokutas, Darmochvalis ir Drotsenkas, yra tos rados nariai.

Tos rados kempėse stengiasi rekrutuoti narius į jau egzistuojančias antisovietines organizacijas ir tvirti naujas. Tokiu būdu buvo suvertos jaunimo organizacijos, kaip kad "Platoons", Augsburg'e, Neuulme ir Munchene.

Rados ir panašios organizacijos užsiima ir kitokių veikimu, kuris atsiduoda ne tik purvina politika, bet ir kriminalizmu. Kaip kad buvo nurodyta viršuj, išvientintų asmenų ir UNRRA kempėse

yra biauiausių elementų: jų tarpe senai emigravusių iš SSRS ir tikrų kariškų kriminalistų, kurie turėtų būti perduoti Sovietų Sąjungos vyriausybei.

Ukrainų komitetai registruoja sovietinius piliečius kempėse ir aprūpina daugelį fiktyviais (netikrais) dokumentais, tokiu būdu padėdami paslėpti biauirus antisovietinius elementus ir kariškus kriminalistus. Ukrainų Komitetas Salzburge su savo skyrium Ulm'e ypatingai atsižymėjo šioj srityj. Komitetas su tūlu Mališniku priešakyje ne tik padirba dokumentus, bet ir pakeičia gyvenimo vietas kiekvieno savo klijento, duodamas fiktyves vietas, kur nors vakarinėj Ukrainoj. Mališniko komitetas veikia vyriausiai UNRRA kempėse.

Ne vien tik ukrainų organizacijos veikia amerikiečių zonoj. Regensburge veikia "Baltarusių Komitetas" su Vinitskiu priešakyje. Kaip ir ukrainiečių komitetas, baltarusių komitetas varo propagandą už atskyrimą Baltarusijos nuo Sovietų Sąjungos ir suteikia savo nariams netikrus dokumentus. Taigi "Centralinė Lietuvių Emigrantų Taryba". Jai vadovauja profesorius Kundzins. Taryba turi skyrius kiekviename didesniame mieste vakarinėj Vokietijoj ir leidžia 18 laikraščiu.

Lietuvių tarybos narių vardai pasako užtekinai apie jų politinę fizinomiją. Tarp veiklių "Lietuvių Tautinio Komiteto" narių, kurių priešakyje stovi Bielinis, mes randame generolą Plechavičių ir generolą Kubiliūną. Pastarasis buvo Lietuvos "premjeras" laike vokiečių okupacijos. "Lietuvių Komitetas" Selinstadte yra vadovaujamas Svilo, kuris laike vokiečių okupacijos Lietuvoje buvo policijos departamento direktorium.

"Bendras Baltų Komitetas", vadovaujamas Ionino, turi skyrius Hanau'e, Munchene, Wurtemberg'e. Vyriausiasis jo štabas randasi Hannoverj, britų zonoj. Šis komiteto veikla rodo, kad yra tamprus ryšys tarp antisovietinių organizacijų amerikiečių ir britų zonoje.

Britų zonoj antisovietinės organizacijos taigi labai veiklios. Be viršuj minėt "Bendro Baltų Komiteto" tenai veikia "Latvių Draugija". Ji veikia Soest kempės apylinkėj. Šiai organizacijai vadovauja Gasporonos, gestapininkas, dirbęs štabe, kuris vadovavo kovai prieš Latvijos partizanus. "Baltų Komitetas" randasi Grewen'e, taigi "Užsieniečių Draugija" Arnsherg'e. Jai vadovauja lietuvis Klimavičius, kuris tarnavo savanoriu SS Hitlerio armijoj ir buvo Gestapo agentu.

Užbaigiant toli gražu nepilną antisovietinių organizacijų sąrašą britų zonoj reikia paminėti "Ukrainiečių Komitetą" Cologn'e su skyriais Bielefeld'e, Munster'e Hamm'e ir Rocklinghausen'e.

Antisovietinės organizacijos britų zonoj užsiima tuo pačiu juodu veikimu, kaip ir jų draugės amerikiečių zonoj. Jos varo plačiausią antisovietinę propagandą, rekrutuoja narius į antisovietines organizacijas, parūpina netikrus dokumentus ir t.t. Negali skūstis ir baltagvardiečiai, kad niekas jų nemato. Yra "Rusų Emigrantų Komitetas", kurio priešakyje stovi Sergei Jurjev ir Sevelev, Munchene, amerikiečių zonoj. Šie senai žinomi fašistai pasirašo po didžiūma netikrų dokumentų, duodamų antisoviet-

niems elementams, kad jie tikrai emigravo iš Sovietų Sąjungos pirm 1941-45 metų karo. Komitetas tęsia savo veikimą nežiūrint to fakto, kad oficialiai buvo uždraustas amerikiečių autoritetų. "Nauju" požymiu jų veikime yra tas, kad apėjimui uždraudimo jie dokumentus datuoja taip, kad išrodytų, jog jie buvo išduoti pirm uždraudimo. Prie to, Jurjevo "Privatinis Biuras", kuris Munchene veikia legaliai, su amerikiečių autoritetų leidimu, dar sustiprino savo veikimą.

Remiantis viršuj minėtais, faktais veržte veržiasi sekanti išvada: Kas yra tie antisovietinių organizacijų britų ir amerikiečių zonoje vada? Jie yra seni antisovietiniai emigrantai, kurie pabėgo iš SSRS 1918-20 metais, arba kariški kriminalistai, hitlerininkai, kurie pabėgo kartu su sumuštais ir bėgančiais Vokietijos fašistų kareiviais. Vietoj užtarnautos baudmės, jie rado apsaugą ir padrasinimą dėl savo kriminališko veikimo. Amerikiečių ir britų zonos virto dangumi žinomų kriminalistų ir hitlerininkų.

Sovietam nedraugiška propaganda amerikiečių ir britų zonoje vedama viešai. Antisovietinių organizacijų tinklas okupacinių autoritetų globoj auga. Tokia pačėtis negali būti suderinta su obligacijomis, kurias užsidėjo sąjungininkai. Nėra reikalo apibūdinti politiką, kuri drąsina fašistines organizacijas, nusistatčiusias prieš draugišką kraštą. Dar daugiau, kurstymas ant idemokratinų, fašistinių organizacijų yra lauzymas Potsdamo nutarimų, kurie, kaip yra žinoma, nebuvo panaikinti.

AUKOS LIETUVOS ŽMONIŲ PARAMAI

Paskutiniu laiku Lietuvos žmonių paramai aukų gauta sekančiai:

- Nuo Toronto D.L. Komiteto \$350.00.
- Dr. B. Zukauskas, Glasgow, Ont., nuo savęs prisuntė \$10.00.
- F. Notkus, Port McNicoll, Ont., prisuntė \$5.00. Aukojo F. Notkus \$3.00 ir P. Kirdeikis \$2.00.
- S. Repšys, Rodney, Ont., prisuntė \$76.50. Tai pelnas ir surengto tos apylinkės tabako augintojų pikniko.
- J. Siminas, McKenzie Island, Ont., prisuntė \$77.00. Aukojo: L. Balčiunas \$25.00, K. Zalena, A. Petniunas ir J. Siminas po \$10.00. P. Civišis ir M. Deedas po \$5.00. J. Juška, Ch. Yorel, J. Pakrosnis ir F. Bišel po \$2.00. C. Malcon ir Gazensky po \$1.00.
- Per L. B. nuo J. Sakalo gauta \$10.00.
- A. Juozaitis, Oshawa, Ont., nuo savęs \$5.00.
- F. Jokubaitis, Hearst, Ont., prisuntė \$20.00. Aukojo: F. Jokubaitis \$10.00; J. Bliumas ir J. Bartela po \$5.00.
- A. Melashes, Boston Bar, B. C., prisuntė nuo savęs \$11.00, iš kurių \$10.00 skiria Lietuvos žmonių paramai ir \$1.00 suvažiavimo išlaidoms.

Cia dar noriu atskreipti visas lietuvių organizacijas, kad išrinktų delegatus į būsimąjį ketvirtą Kanados lietuvių suvažiavimą, prisijustumėt delegatų vardus Komitetui.

Visiems už aukas ir pasidarbavimą dėl Lietuvos žmonių, tariau širdingai ačiū.

J. Berškys
KLNK Sekretorius,
457 Parkside Dr.,
Toronto Ont.

Kairiame paveiksle: A. Bimba išleistuvių pobuvyje Vilniuje. Iš kairės į dešinę: Gerutė ir Segutė Palekaitės, Strigaitė ir A. Bimba. Pašytojų pobuvyje. Iš kairės į dešinę: Putinas-Mikolaitis, A. Bimba ir Petras Cvirkas.

Kairiame paveiksle: A. Bimba išleistuvių pobuvyje Vilniuje. Iš kairės į dešinę: Gerutė ir Segutė Palekaitės, Strigaitė ir A. Bimba. Pašytojų pobuvyje. Iš kairės į dešinę: Putinas-Mikolaitis, A. Bimba ir Petras Cvirkas.

Kairiame paveiksle: A. Bimba išleistuvių pobuvyje Vilniuje. Iš kairės į dešinę: Gerutė ir Segutė Palekaitės, Strigaitė ir A. Bimba. Pašytojų pobuvyje. Iš kairės į dešinę: Putinas-Mikolaitis, A. Bimba ir Petras Cvirkas.

J. JURGINIS

Muziejaus Aikštė

(Pasakojimas apie Vilnių)

Viena iš pačių senoviskiausių ir gražiausių Vilniaus aikščių yra Muziejaus aikštė, pavadinta ten stovinčių Dailės muziejaus rūmų garbei. Šita aikštė turi idomią istoriją, kuri nukelia mus į Lietuvos sostinės tolimą praeitį.

Cediminui perkėlus 1323 metais Lietuvos sostinę iš Trakų į Vilnių, miesto širdimi pasidarė pils. Į pilį vedė visos gatvės ir visi keliai. Piliš skubėdavo žmonės kryžuočių užpuolti, iš pilies buvo skelbiami karai ir žygiai. Tačiau Jogailai tapus Lenkijos karaliumi, pilies reikšmė ėmė mažėti. Išvykdamas Krakuvon 1387 metais jis davė miestui savivaldybės teises, iš miestiečių pareikalavo sargybinių piliui saugoti ir mokėsičių išdū išpildyti, o miestą valdyti liepė savo broliui Skirgailai. Skirgaila gi pasikėmęs buvo didikl vaiduose ir intrigose, dažniau buvo Trakuose ne kaip Vilniuje, sostinės nemėgo ir jai visai nesirūpino. Vilnių kelis kartus buvo kryžuočiai užpuole, gyventojus jie apipilė, o miestą padegė. Gyventojų renkami burmistrai jėgos neturėjo ir miesto netvarkė.

Zigmantas Senasis padėjo miestui atsigaivinti. Paskelbtu raštu pakartojo sostinei suteiktas savivaldybės teises, jis ėmėsi uoliai jas vykdyti. Turgaus aikštėje buvo pastatyta mūrinė rotušė su keturkampiu bokštu virš stogo. Bokšte kabėjo varpas ir laikrodys. Varpas skelbdavo vilniečiams tikrą laiką ir vakarais gaudimu pranešdavo, kad jau metas gesinti šviestas ir eiti gulti.

Rotušėn ėmė burtis visa miesto valdžia: vaitas, burmistrai, teismas, iždinė, kalėjimas ir mutinė su miesto svarstyklomis. Kadangi tos visos įstaigos ilgainiui viename name nebegalėjo sutilpti, tai prie rotušės būdavo nuolat pristatinėjami nauji ligaliai, pašūrės, krautuvis ir net mūrinė tvora kaliniams saugoti. Sekant Magdeburgu pavyzdžiu teisėms paženklinėti paties didžiojo kunigaikščio buvo įsakyta pastatyti aikštėje priešais rotušę gėdos stulpą ir kartuves. Šie bausis įrankiai buvo miesto valdžios ir įstatymų galybės ženklai ir kaip kokis grėsmės stovėjo kelias dešimtis metų. Zigmantų laikais Vilniaus vardas plačiai skambėjo. Zigmantui Augustui mirus, Lietuva didžiųjų kunigaikščių daugiau nebeturėjo, o karaliai į Vilnių retai kada beatvažiuodavo, o jeigu ir atvažiuodavo, tai trumpam tebdavo. Sostinė ir visą Lietuvą dažnai valdydavo vadas, maršalkos, hetmanai, vyskupai ir kiti karaliaus vietininkai. Apleista pils ėmė griūti, o visos miesto gyvenimas burtis aplink rotušę. Rotušės aikštė pasidarė žymiausia Vilniaus vieta.

Grėsiant Krymo totorių antplūdžiui, Vilniaus gyventojų prašomas didysis kunigaikštis Aleksandras nutarė apmūryti miestą keturiolikos metrų aukščio siena, kad joks priešas per ją neperlipytų. Tas didžiulis darbas buvo pradėtas 1498 metų balandžio 23-ia. Tą dieną Rotušės aikštėje įvyko didelės iškilmės. Jos viduryje buvo pastatytas altorius su švento Nikalojaus, legendarinio Vilniaus patrono, paveikslu. Procesija, kurioje dalyvavo vyskupai, kunigai, vienuoliai, amatininkų ir darbinin-

kų cechai su savo vėliavomis, apėjusi miestą būsimos sienos ženklu, sustojo ties altoriumi pasimelsti. Pamaldų metu skambino visų bažnyčių ir cerkvių varpai, šaudė senovinė Vytauto patranka, stovėjusi Piliės gatvėje prie mažuotės mūrinės cerkvės. Apeigas baigus žmonės pasidalino į penkias grupes ir kas su dalba, kas su kastuvu iš aikštės nuėjo darbu pradėti. Sieną vilniečiai statė išitus penkerius metus.

Rotušės žmonės rinkdavo si dažnai. 1535 metais jie čia buvo susirinkę parikalauti iš valdžios vandens. Nors tuomet, kaip ir šandien didelės upės bėgo per Vilnių, bet žmonės neturėjo ko gerti. Upių vanduo buvo užterštas, o tyras vanduo priklausė vienuoliams dominikonams. Vingrių šaltiniai, iš kurių bėgo geriamas vanduo, buvo anapus miesto sienos ir priklausė vienuoliams. Jie tą šaltinį paskelbė esant švento Jono versme ir turint stebuklingą gydymą galią. Iš pradžių iš maldininkų ir ligonių už vandenį imdavo tiek, kiek kas duodavo, o vėliau, kada žmonės ėmė jį kibirais semti ir gerti, kaina pakilo. Dėl to žmonės ir susirinkdavo aikštėn reikalauti, kad šaltinių vanduo priklausytų visiems. Jie laimėjo. 1536 metais miesto valdžia atpirko iš vienuolių Vingrių šaltinius už 170 kapų lietuviškų skatikų ir 10 svarų pipirų. Ne gana to, miesto valdžia mediniais vamzdžiais iš šaltinių vandenį atvedė net į patį miesto vidurį, tuo įrengdama pirmąjį Vilniaus vandentiekį.

Gėdos stulpas ir kartuvės ne sykį salia rotušės stovėdavo. Čia būdavo ršiami ir kariami dideli ir maži nusikaltėliai. Gėdos stulpą žmonės praminė pilotu, o kartuves supuoklėmis. Tose "supuoklėse" karalius Steponas Botoras 1580 metais įsakė pakarti didiką Gregorių Astiką, kam jis, pamėgęs lėbauti, išdavė rusų carui Jonui Ziauriamam valstybines paslaptis ir be to padirbinėjo netikrus pinigus.

Gi kitų metų balandžio 14 dieną toje pačioje vietoje atsitiko didelis dalykas. Iš pat ankstyvo ryto vežimai vežė aikštėn malkas, šiaudus, smalą ir vertė į krūvą. Tuo pačiu metu aikštės viduryje, braukdami nuo kaktos prakaitą, keli vyrai kasė plačią ir gilią duobę. Ją bebaigiant kasti Didžiąja gatve atvažiuo ginkluotų sargų lydimi du poriniai arkliai, prikrautų knygų ir kažkokių popierių. Jezuitų akademijos auklėtiniai krovė iš vežimų pakaitomis knygas ir malkas ir laistė smalą. Kas į duobę netilpo buvo sukrauta į lauzą. Pasižiūrėti kas čia bus, prisirinko daug žmonių. Apie dešimtą valandą sugaudė trimtas, ėmė mušti bagna. Prie lauzo artėjo bažnytinė procesija.

(Bus daugiau)

NENORI PRIMTI KANADOS DIENĄ

OTTAWA. — Senatas antru kartu priėmė bilį, kuris nori Dominion Dieną pakeisti Canada Day.

Konservatai balsavo už bilį tik tuomet, kada buvo užtikrinta, jog komitete bilius pakeistas taip, kad vietoj Canada Day bus įvesta National Holiday of Canada.

Konservatai nemylį žodžio "Canada".

Karaliaus Dovo viešbutis užmušdami virš 100 britų valdininkų ir kareivių. Užmušta aukštų valdininkų.

Truputį Apie Kanados Lietuvių Suvažiavimą

J. Urbanavičius

Noriu tarti žodį kitą apie šaukiamą Kanados Lietuvių Suvažiavimą, kuris įvyks rugpjūčio 31 ir rugsėjo 1, Toronto. Man atrodo, kad šis suvažiavimas bus vienas iš svarbiausių suvažiavimų Kanados lietuvių istorijoje.

Viena, mes jau senai turėjome tokį suvažiavimą. Karas sutrukdė visus suvažiavimus. Kita, šis suvažiavimas bus pirmas pokariniam laikotarpyje ir jis parodys, kur mes stovime, kaip mes žiūrime į pokarinį laikotarpį, į pokarinio laikotarpio užduotis, į taikos stiprinimo klausimą.

Jeigu kai kam atrodo, kad mes neturime daug ką svarstyti suvažiavime, tai tik dėl to, kad mažai mes kalbėjome ir diskutavome suvažiavimų ir dienos klausimus. Mes nepernagrindom Kanados Lietuvių Nacionalio Komiteto keliamų punktų ir negalėjome pilnai įsivaizduoti, kaip svarbūs jie yra.

Iš spaudos galima spręsti, kad prisirengimas suvažiavimui eina daug lėčiau, negu kad turėtų eiti. Gal kiek smarkiau rengiasi, tai Montrealas. Čia mūsų organizacijos išsiūdinama. Numatoma, kad montrealiečių organizacijos pasiųs apie 30 delegatų.

Nieko nebuvo matyti apie Hamiltoną, Windsorą, taipgi ir kitas vietas. Bet man daugiausiai rūpi tolimesnės vietos, kad jos neliktų be atstovybės. Ką mano Timmins, Fortwilliamas su Port Arthur? Ar nenorėčiau tikėti, kad mano seni bendradarbiai fortwilliamiečiai neatsiųstų delegacijos. Jeigu draugams nėra galimybės susausti susirinkimą, tai nors valdyba turėtų pasirūpinti pasiuntimu delegato.

O kaip su redlaikiečiais?

Labiausiai man rūpi Winnipegas, kur man teko ilgai gyventi ir dirbti. Kiek laiko atgal mačiau Liaudies Balse žinutę, kad Winnipeg draugai pareiškė, jog abejojama, ar bus galima papsiųsti delegatus, kadangi suvažiavimas šaukiamas vėlai, užsibaigus atostogoms. Draugai: ži-

nedukas, pilnas, patenkintas savimi, generolas matė iš visų pusių šmeigtas į jį akis. Žiūrėjo pro asarotas akis seniai, apsimaukusiomis kelnėmis, ant vieno guziko susėgtuos, drobinuos marškiniuose artojai, ant akių skarele pabrukusios moterys, o pro jų sijonų kraštą mažuliukai.

Priešais žibėjo du dideli, keturkampiai, lyg paminklai dyaro stulpai, o pro juos vedė lygutėlė apsidinta alėja, tiesiai iki rūmų laiptų. Seno dvaro sodas buvo tirštai, nepermatomas kaip siena ir jame čivurliavo paukščiai. O valstiečių padrikas būrys, apipešiotas skurdo, nutrintas vargo, atrodė lyg lopas ant naujo rūbo. Netiko jie čia, ir generolas kiek apsi- niakė. Dar kartą jis visus peržvelgė. Žmonės buvo paniurę, juodomis, seniai plautomis kojomis.

— Atvažiuavau aš, piliečiai, praleisti vasaros, pataisyti sveikatos. . . Meskeriosiu, medžiosiu, maudysiuos. Noriu ramiai, sveikai pasilsėti. Dėl to prašau leisti man atostogauti, negalinti jokiais prašymais ir skundais. Generolas kilstelėjo kepurę. Vežimai pasijudino ir j-dardėjo į alėją.

Jau tą patį vakarą Motiejūnai pastebėjo, kad aklas Andrius visą laiką kiutinėja aplink dvarą.

Senis Pilypas, pasistojęs ant tvoros skersinio, pasižiūrėjo į tą pusę, palingavo galva.

Andrius buvo įniręs. To įnirimo prieplaukyje atsiradavo pas jį drąsa, kuri vedė jį, lyg paėmusi už rankos iki pat dvaro, ir staiga paskui išdaviškiškai pabėgdavo. Aklys tada superimdavo ir spartesniu žingsniu, dar greičiau lazduote baksnodamas skubino nuo pono generolo buveinės, įtraukęs galvą. Jo juodoje tamsoje jam rodėsi, kad ne tik kaimo, bet viso pasaulio žmonių akys tyčiojasi iš jo ir rodo pirštus.

Tik kitą dieną, gal ir atsitiktinai, kai Andrius užsimojo dar vieną kartą savo žygiui, jis atsidūrė prie dvaro ne iš šono, nuo kumety-nusės, bet prie pat var-tų, nuo kaimo pievų. Jo laz-

J. DOVYDAITIS

GENEROLAS

(Tęsinys)

Aklasis atsistoja. Trinktelį koja žemėn.

— Toliau savo nosies jūs nematot. O generolas priėjo prie manęs. Ir kalbėjo. . .

Jis dar iš anapus slenksčio pridėjo:

— Tupėkite kaip vištos ant lizdo, o aš pas generolą pats nueisiu. Dar jūs mane pamatysite!

Visas likusias dienas ak-lasis Andrius buvo tylus, kaip medžio gabalas. Jis slankiojo paupiu, režiais tarp sklypų, paskui sėdėdavo grioviukyje prie miško.

Generolas atvažiuo nu-matytą trečiądienį, po pietų. Iš stoties, gulėjusios per penkiolika kilometrų nuo čia, lydėjo jį ketvertas vežimų.

rodamas jūsų energiją, jokiū būdu nesutinku su rašytoju.

Neatsiuntimas iš Winnipe-go delegatų, man regis, už-traukų ant Trečio rajono gražios praeities juoda dė-mė. Aš nuo savęs prašau draugus išlaikyti winniepie-čių garbę. Jūs galite tai pa-daryti ir tikiu, kad jūs pa-darysite.

Būtų malonu turėti dele-gatus ir iš tolimesnių vietų, iš Saskatchewan, Alberta ir net Britišk Kolumbijos. Iš spaudos matyti, kad draugai vancouveriečiai gražiai dar-buojasi organizaciniai ir po-litiniai. Rytų Kanados lietu-viams būtų didelis džiaugs-mas matyti jį atstovą su-važiavime.

Draugės ir Draugai: kara-ras pražūė per visą Europą ir kitas pasaulio dalis. Mū-sų tėvynė Lietuva neapsako-mai nukentėjo. Mūsų tėvų žemė pergyvena baisias žai-zdas. Bet vietoj jai padėti, da-lis lietuvių stengiasi dar pa-gilinti jos žaizdas. Mes turi-me pakalbėti, kaip padėti sa-vo broliams ir sesėms.

Mes turime padiskusuoti, kaip mes galime pasitarnauti taikai, kad kito karo nebu-tų ir nebereiktų žmonijai taip kentėti ir kraują lieti.

Suvažiavimas yra geriausia vieta tokiems ir kitiems klausimams apkalbėti, iš-dirbti veikimo programą ir pasiakstinti veikimui. Tad nuo savęs aš kviečiu visus Kanados lietuvius rimčiau pagalvoti apie suvažiavimą ir tvirčiau rengtis dalyvauti jame. Lai nelieka nei vienos Kanados lietuvių kolonijos, kuri nedalyvautų Kanados Lietuvių Suvažiavime!

Vienas, kaip per sienapiūtę užkrautas pundais ir dėžėmis, antrame policijos viršininkas su savo tarnautojais, trečiame viršaitis, o pats šeimininkas ketvirtame.

Viršaičio įsakymas buvo įvykdytas ir Motiejūnai, mar-ga, nejudri minia valstiečių išsirikiavo prie dyaro, abi-pus kelio.

— Sveiki, piliečiai, — rik-telėjo šeimininkas.

Dabar visi pamatė tą aukš-čiausią valdžią. Nieko bai-singo jame nebuvo. Taip nu-sprendė arčiau stovėti. Ge-nerolas net ir savo puošnių, auksu išdailintų drabužių ne-turėjo, o sėdėjo kiek pasi-kūprinęs, užsimauklines pla-čia bryle skrybėlė, pilkame palte. Jo veidai buvo apskri-ti, pabarzdė tabalavo, kai vežimas trankėsi per duobu-tes, o pirštiniuotas rankas laikė sunėręs ant pilvo. Pro trumpai kirptus ūsiukus priekin išsimušė raudonos, minkštos ir išsipūtusios lū-pos, o akys buvo nepiktos.

— Tai kas čia? Kumečiai? — klausė jis.

— Valstiečiai Motiejūnai, pone šeimininke.

— Aha. . . Kaimynai reiš-čia. — Paskui juokdamasis pridėjo. — Tik po nesavo lauką nebraidykite ir obu-lių nevagininkite. . .

Nedidukas, pilnas, paten-kintas savimi, generolas ma-tė iš visų pusių šmeigtas į jį akis. Žiūrėjo pro asarotas akis seniai, apsimaukusiomis kelnėmis, ant vieno guziko susėgtuos, drobinuos marškiniuose artojai, ant akių skarele pabrukusios moterys, o pro jų sijonų kraštą mažuliukai.

Priešais žibėjo du dideli, keturkampiai, lyg paminklai dyaro stulpai, o pro juos vedė lygutėlė apsidinta alėja, tiesiai iki rūmų laiptų. Seno dvaro sodas buvo tirštai, nepermatomas kaip siena ir jame čivurliavo paukščiai. O valstiečių padrikas būrys, apipešiotas skurdo, nutrin-tas vargo, atrodė lyg lopas ant naujo rūbo. Netiko jie čia, ir generolas kiek apsi- niakė. Dar kartą jis visus peržvelgė. Žmonės buvo paniurę, juodomis, seniai plau-tomis kojomis.

— Atvažiuavau aš, piliečiai, praleisti vasaros, pataisyti sveikatos. . . Meskeriosiu, medžiosiu, maudysiuos. Noriu ramiai, sveikai pasilsėti. Dėl to prašau leisti man atostogauti, negalinti jokiais prašymais ir skundais. Generolas kilstelėjo kepu-rę. Vežimai pasijudino ir j-dardėjo į alėją.

Jau tą patį vakarą Motiejūnai pastebėjo, kad aklas Andrius visą laiką kiutinėja aplink dvarą.

Senis Pilypas, pasistojęs ant tvoros skersinio, pasižiūrėjo į tą pusę, palingavo galva.

Andrius buvo įniręs. To įnirimo prieplaukyje atsiradavo pas jį drąsa, kuri vedė jį, lyg paėmusi už rankos iki pat dvaro, ir staiga paskui išdaviškiškai pabėgdavo. Aklys tada superimdavo ir spartesniu žingsniu, dar greičiau lazduote baksnodamas skubino nuo pono generolo buveinės, įtraukęs galvą. Jo juodoje tamsoje jam rodėsi, kad ne tik kaimo, bet viso pasaulio žmonių akys tyčiojasi iš jo ir rodo pirštus.

Tik kitą dieną, gal ir atsitiktinai, kai Andrius užsimojo dar vieną kartą savo žygiui, jis atsidūrė prie dvaro ne iš šono, nuo kumety-nusės, bet prie pat var-tų, nuo kaimo pievų. Jo laz-

Tauta, Kuri Visa Apimta Ligy

Zmonių sveikatingumo ty-rinėtojai yra išaiškinę, kad Virginijos salos ir Porto Ri-ko yra "Staurinės Amerikos Bėdavimo Centrai." Bet yra dar viena Atlanto vandenyn-ne sala, kurios gyventojai gali būti priskaityti prie tos rūšies, — tai Newfoundlandas.

Virginijos salose ir Porto Rikoj gyventojų daugumą sudaro vietiniai gyventojai, tamsiaodžiai, kurie ir ba-dauja. Ten baltųjų labai ma-žai ir iš jų nei vienas, neba-dauja, kadangi jie tenai yra valdytojai. Bet Newfoundlandas yra apgyventas mūsų rasės, — baltaisiais žmonė-mis.

Laikė šio karo newfound-landiečiai pasirodė kaip geri ir narsūs kariautojai. Jie pa-rodė didelę ištvėrmę ir nar-są. Bet jų tėvynėje, New-foundlande retas kuris su-laukka 40 metų amžiaus.

Statistika rodo, kad trys iš keturių miršta nesulaukę 40 metų amžiaus, ir tikrai vienas iš 10 sulaukia 60 metų amžiaus. Ir tai liečia bendrai vyrus ir moteris. Vaikų mir-tingumas nesvietiškai aukš-tas: daugiau negu 100 iš 1,000 naujagimių miršta ne-sulaukę vienu metų amžiaus.

Dantų ligomis serga be-veik išimtinai visi gyvento-jai, kurių iš viso Newfound-lande yra 320,000.

Šešiolikis metų amžiaus vaikas ar mergaitė, labai retai, kad turėtų savo dan-tis. Kurie turi, — daugiau-siai dirbtini.

Dėl tokio didelio jų mir-tingumo ir bendro silpnumo, vyriausybė atkreipė dėmesį ir pakvietė gydytojus pada-ryti platų tyrinėjimą, išai-aiškinimui priežasčių.

Tyrinėjime dalyvavo šeši amerikiečiai daktarai, ketu-ri kanadiečiai ir vienas iš Anglijos.

Bendras daktarų nuospren-dis buvo tas, kad žmonės la-bai skurdžiai gyvena. Pras-tai maitinasi, faktiniai nuolatos badauja ir toks nedav-vaigumas per šimtmečius, taip paveikė į visą kraštą, kad šiandie galima sakyti, jog visa tauta serga.

Tačiau šios nelaimės prie-žastimi yra ne vien skurdas ir maisto trūkumas.

Štai, pavyzdžiui, kiekvien-am newfoundlandiečiui per-metis išėina po 115 svarų žuvies ir mėsos — tik 12 svarų mažiau, negu kanadie-čiams, kurie skaitomi prie geriausių miltančių žmonių.

Newfoundlandiečiai suval-go netoli 100 svarų daugiau javinių produktų kiekvienas, lyginant su kanadiečiais, 8 svarus daugiau daržovių 75 svarus daugiau bulvių, daugiau žirnių ir bėnų, daugiau cukraus ir tik kiek mažiau riebalų ir aliejų. Tiesa, jie daug mažiau gauna pieno, kiaušinių, tumečių ir citri-nių vaisių. Betgi tame maiste esamų vitaminių ir mine-ralų jie gauna iš žuvies, duo-nos, kopūstų, ir kitų.

Tad kame priežastis?

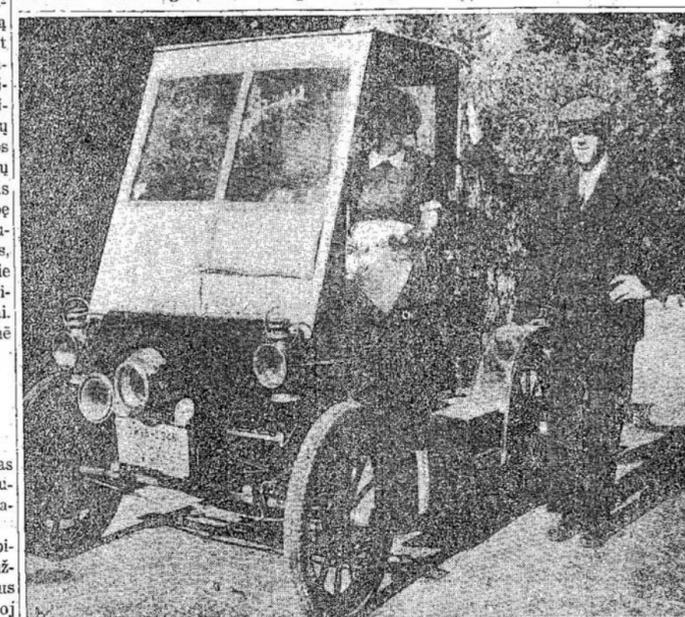
Daktarai sprendė, kad nors kraštas ir labai bied-ri (Nukelta ant 6 pusl.)

dutė staiga užgavo aštrią vartų stulpą briauną.

Andrius nusėiuvo. Vėl bu-vo dvaras. Buvo tai, kas jį nepumaldomai traukė, bet dabar, kaip ir daugelį kar-tų anksčiau, jis išsigando.

Tamsa, kuri jį gaubė, kurio-je jis gyveno, svajojo, neap-kentė ir siekė, pradėjo nykti. Aplink jį vėl išplaukė pašai-pūs tėvo, kaimynų, vaikų vei-dai.

(Bus daugiau)

Kaip jums patiktų važiuoti tomobilio, kuriuomi Mr. and Mrs. George Green iš New Jersey nuvyko net į Calgary miestą, Kanadoj, paskui su-stojo Detroito ir dalyvavo Golden Jubilee

Nr. Ka
Chora
Ape
kas k
nink
vaidin
vimul
Vei
ronto
geriau
chora
pašve
susrū
vairiu
važiav
didele
net s
mokė
šį
reikia
ti ta
Chora
lionė
visuo
važiav
Iu
strop
mūi
apie
bet n
sandy
tik ei
bet n
ruoš
no iš
Is
tisto
bėje
cagon
ve
reikia
karas
vaidin
Mo
Ten
siera
Dar
Kics
Mont
tikrai
meno
Cle
rimta
meno
Is
apyit
nių, b
pės r
iškiln
Meno
Is
berta
eilę s
patirt

Kadam
milton
tuvia
jiems
Cia m

Kas Ka Veikia Del Meno Suvaziavimo

Chorai, Vaidinimai, Solistai
Apie Chicago netenka bent kas kalbėti — ten visi menininkai, visi choristai, visi vaidintojai ruošiasi suvaziavimui.

Veikiama ir rytuose. Toronto Bangos choras rodo geriausį pavyzdį. Bangos choras meno suvaziavimui pašventė visą vakarą, visą susirinkimą. Jie diskutavo įvairiausius būdus, kaip nuvažiuoti Chicago, ir choro didelė didžiama narių sutiko net savo kelionės lėšas užsimokėti.

Sį bangiečių pasiryžimą reikia pasveikinti ir palinkėti tą darbą daryti iki galo. Choras dar gali ir sukelti kelionės lėšų iš parengimų, iš visuomenės. Tačiau, bangiečiai, važiuokite Chicago.

Hartfordo Laisvės Choras stropiai ruošiasi suvaziavimui. Jie jau teiravosi ne tik apie auto-buso sandarumą, bet ir traukinio vagono nusamdymą. Iš Hartfordo netik choras ruošiasi važiuoti, bet ir šiaip meno mylėtojų ruošiasi važiuoti į mūsų menų iškilimą.

Iš Brooklyno, dramų artisto Jono Valencio vadovybėje vaidintojai važiuos Chicago su veikalu "Prieš Srovę". Tai veikalas, kuriam reikia rezervuoti visas vakaras ir svetainę su gerais vaidinimui įrengimais.

Montello-Brockton, Mass. Ten veikia keli dramų režisieriai, eilė solistų, solisčių. Dar neturime žinių, kas, kokios meno jėgos važiuos iš Montello, bet jų menininkai tikrai dalyvaus suvaziavimo meno programoje.

Clevelando Moterų Choras rimtai ruošiasi dalyvauti meno-kultūros suvaziavime.

Iš Worcesterio — Bostono apylinkės dar negavome žinių, bet žinome, kad jų grupės ruošiasi dalyvauti meno iškilime.

Meno Kūrinių Paroda

Iš Brooklyno artistas Robertas Feiferis duos parodai eilę savo kūrinių. Kiek teko patirti, tai Feiferio kūrinių-

se atspindės ir mūsų senosios tėvynės Lietuvos vaizdai. Feiferis Lietuvoje baigė tapybos meno mokslą su laipsnių tapybos meno dėstytojo, mokytojo. Jam dar netolima praeitis Lietuvos gyvenimo vaizdai. Jo kūryboj tuos vaizdus matysime.

Jonas Gresh, jaunas lietuvis artistas, Bridgeport, Conn., su kuriuo teko pasikalbėti Laisvės piknike, duos savo kūrinių suvaziavimo meno parodai. Jonas yra žymus artistas ir plačiai žinomas tarpe amerikonių visuomenės.

Iš Yonkers, N. Y., dvi artistės, Florence Kupinski ir Mrs. Misivick, dalyvaus meno kūrinių parodoje. Philadelphiajioje artistė Matukienė ir Vaidžiuolė kviečiamos dalyvauti lietuvių menininkų parodoje.

Kitų artistų dar laukiame teigiamų atsakymų. Su kuriais dar nepadarėme ryšių, prašome pačius atsilepti, ar kurie žinote daugiau lietuvių menininkų-artistų, prašome apie juos pranešti LMS Centru.

Paskaitos Suvaziavimui

Dr. A. Petrika, kuris iš amerikiečių daugiausia yra davęs biografinių raštų apie Lietuvos švietėjus, literatūrą, meno suvaziavimui duos paskaitą apie vieną Suvalkių poeta — Mečį-Kėkštą. Jonas Mečys gyveno ir kūrė pereito šimtmečio pabaigoje. Dr. A. Petrikos paskaita apie šį lietuvių tautos poetą-kūrėją, be abejo, bus įdomi visiems. Dr. A. Petrika yra nuolatinis LMS nariu.

Stasys Jasiionis, šio laiko amerikiečių lietuvių poetas, LMS pavienis narys, ruošia suvaziavimui paskaitą apie lietuvių poeziją. Žinoma, niekas geriau negali paruošti paskaitos apie poeziją, kaip rašytojas poetas.

Vincas Andrusis duos paskaitą apie Šekspyrą, jo kūrybą. Leonas Pruseika, su juo teko kalbėtis Brooklyne, taip pat suras laiko paruošti

Pastaruoju laiku žaibas par darė nemažai nuostolių Ontarijoj. Vienoj vietoj jis vienu sykiu užmušė 21 karvę, o kitoj 14. Cia matote dalį

MONTREALO ŽINIOS

Tekstiliečių Streikas Baigėsi su Laimėjimu

Keturių tekstilės įmonių darbininkai, Montreale, užbaigė aštuonių savaitių streiką su laimėjimais. Laimėjimai atsiekti ačiū gerai unijos vadovybei, darbininkų kovingumui laike streiko ir masiniam streiko rėmimui.

Kaip paskelbta sutartis tarpe tekstiliečių unijos (A. D. F.) ir bosų rodo, tai nevisi tekstiliečių reikalavimai buvo išpildyti, bet svarbiausieji ledai į tolimesnius laimėjimus pralaužti: unija pripažinta; algos pakeltos po 7-11 centų į valandą; už viršvalandį po 40 valandų savaitę, bus mokama laikas ir pusė; apat pirmiau apmokamų šventės, dar šešios metinės šventės ir sekmadienis, jei bus dirbama, bus mokami po laiką ir pusę; nereiki dirbti šeštadienį vakarais; bus įvesta eilė pagerinimų darbe: gaus apmokamas metines atostogas ir kita. Tuo tarpu ši sutartis apima tik Montrealo įmonių tekstiliečius.

Valleyfield tekstilėčiai a šiuos žodžius rašant (liepos 27 d.), dar streikuoja, bet yra vilties, kad ir ten bosai turės taikytis su darbininkais. Valleyfield tekstiliečių streikas savo kovingumu žymiai pralenkė montrealiečius. Ten tekstilės industrijos caras, milijonierius Gordon Blair, buvo pasiryžęs žūt-būt sulaužyti streiką. Kaip Montreale, taip ir ten, ačiū masiniam žmonių pritarimui ir gerai organizuotiems tekstiliečiams, streikas eina prie pergalės.

Montreale tekstilėčiai laikinai atidėjo grįžimą į darbą su tikslu, kad padarius spaudimą ant Valleyfield įmonės bosų.

Lietuvių tekstilės industrijose dirba mažai, bet tie kurie dirba laike streiko nesuteršė mūsų tautiečių vardo, nei nepamanė skebauti. Kas suvaziavimui paskaitą. Pruseika yra vienas žymiausių literatų amerikiečių lietuvių eilėse.

Kiti brukliniečiai ruošia paskaitas: Robertas Feiferis: "Lietuvos tautos dailė ir sodžiaus menas." Jonas Valentis: "Dramos menas". K. Petrikienė: "Moterų Grožinė Kūryba."

Klausimai, Lietuvos muzika ir muzikai; mūsų šalies dramų ir filmų menas, taip pat bus suvaziavime išskelta, nušviesta. Vėliaus, po suvaziavimo, paskaitos ir kiti meno darbai bus išleisti albumo knygoj.

V. Bovinas

liečia paramą streikuojantiems tekstiliečiams, tai lietuviams neatsiliko nuo kitų tautų. Mes galbūt pikieta linijose, prisidėjome su finansine parama ir su draugišku pritarimu kovojantiems tekstiliečiams. Už tą tekstilėčiai reiskia širdingą padėką visiems jų rėmėjams.

Visi į Liaudies Balso Metinį Pikniką

Rašant šiuos žodžius, jau tik savaitė ligi rugpjūčio (August) 4 d., iki didžiojo lietuvių susibūrimo Montreale, ligi Liaudies Balso metinio pikniko.

Pikniko ruošėjai visais garais darbuojasi, kad piknikas būtų visukuo turtingas. Progresyviškos moterys su nuosirdžiaisiais Liaudies Balso rėmėjais užtikrina, kad visiems atsilankiusiems pikniko užkandžių netrūks. Nuolatinis trūkumas minkštų gėrimų bus nugalėtas. Sporto mėgėjai organizuoja visokių sportinių žaidimų. Jie užtikrina, kad bus ir naujų dar niekad nepraktikuotų žaidimų, kaip tai, moterys susigrupavusios į poras su vyrais lenktyniuose siūlų į adatas vėrimė ir kt. Liaudies Balso nuosirdžiausios rėmėjos jau dabar darbuojasi populiaramo konteste. Maisinevietės moterys praneša, kad jų ruošiamas garbės stalas bus tikrai vertas garbingo pavadinimo.

Pranešimai iš arti ir toli sako, kad šimtai lietuvių ruošiasi dalyvauti piknike, tad ir Tu, Drauge skaitytojau, jei dar abejoji apie dalyvavimą didžiajame lietuvių susibūrimė, tai nusistatyk Pats ir pakviesk savo draugus ir pažįstamus dalyvauti Liaudies Balso Metiniame piknike.

Tad ligi pasimatymo Liaudies Balso Metiniame Piknike, rugpjūčio (August) 4d., Ville Lasalle, Montreale vakariniame priemiestyje.

Staiğa Mirė Du Lietuviai

Liepos 22 d. netikėta mirtis pasiuntė į kapus du mūsų tautiečius: Praną Numgaudį ir Antosę Makuškaitę.

A. Makuškaitė, rosmontietė, 22 metų amžiaus, diena prieš mirtį buvo išvažiavusi į provinciją, iš kur sugrįžus vakare nuėjo ramiai ilsėtis ir sekantį rytą, liepos 22 d., ji rasta numirusi. Velionė prieš kelis metus buvo vedusi, bet vedybinis gyvenimas neilgai tęsėsi. Jos gyvenimo draugas, sugrįžęs iš armijos taipgi staigiai mirė apie pusę metų atgal. Velio-

ne mirtis atskyrė nuo jos tėvėlių, trijų brolių ir dviejų sesučių.

Eranas Numgaudis, 65 metų amžiaus, mirė pargrįžęs iš miesto su pirkiniais, beatsirakindamas savo namo duris. Velionis prieš kelis dešėtkus metų atvyko iš Lietuvos, iš Telšių apylinkės. Čia apsigyveno ir gavo darbą C.P.R. dirbtuvėse, kurias apleido tik praėitą kovo mėnesį ir buvo paskirtas gauti pensiją. Jis per eilę metų prigulėjo DLK Vytauto Nepriugulmingame klube, kuris ir rūpinosi jo laidotuviemis.

Sakoma, kad P. Namgaudis mirė širdies liga, o A. Makuškaitė dėl kenkmingo maisto.

Jų staigos mirtys iššaukė gailėstį ne tik artimųjų giminių, pažįstamų, bet ir visų mūsų tautiečių, kurių eilės pastaraisiais mėnesiais per greitį retėja. Kartu iššaukė ir susirpinimą, kad taip dažnai staigos mirtys skina mūsų tautiečius.

Apsivedė S. Minotaitė Su Dr. P. Morkiu

Liepos 27 d. apsivedė viena iš mūsų geriausių meno mėgėjų, verduniečių, S. Minotaitė su torontiečiu Dr. P. Morkiu. Abudu jaunavedžiai progresyvių tėvų gražiai išauklėti jaunuoliai. Jiedu nuo pat kūdikystės dienų nuosirdžiai darbuojasi progresyviame darbo žmonių judėjime.

S. Minotaitė per eilę metų Montreale atsizymėjo kaip geriausia artistė mūsų perstatomuose veikaluose ir viena iš aktyviausių lietuvių choro budavotojų ir pasiryžusių savo žavinčiu balsu dainininkė.

Kadangi jaunavedžiai pasiruošę apsigyventi Toronte, tai su tuo montrealiečių menininkai jaus didelę spragą savo eilėse netekę drg. S. Minotaitės.

Drg. S. Minotaitės pasirinktas gyvenimo draugas Dr. P. Morkis gabus vyras. Jis nenutoldamas nuo darbininkų judėjimo, atsiekė dantisto profesiją, kurią praktikuos Toronte.

Nuo savęs ir nuo draugų linkiu jaunavedžiams links-

Jungtinės Valstijos Seniau ir Šiandieną

Kiek laiko atgal Jungtinės Valstijos buvo laisvės ir progreso šalis. Viso pasaulio žmonės žiūrėjo į Jungtines Valstijas kaip į puikiausią kraštą pasaulyje. Visi persiklojamieji bėgo į Jungtines Valstijas. Bet tie laikai jau praėjo. Jeigu Jungtinės Valstijos eis toliau tuo keliu, kuriuo eina dabar, greitai laiku visas pasaulis žiūrės į Jungtines Valstijas kaip į pavojingiausią šalį.

Atominės bombos, kurias amerikiečiai panaudojo ant japonų miestų, yra ir toliau gaminamos ir nuolatos gerinamos. Kokiems tikslams? Bombos skiriamos tikrai žudymui žmonių. Klausimas tikrai lieka, kurios šalys bus jų aukomis.

Neseniai buvo paskelbta, kad amerikiečiai mokslininkai išrado dar baisesnį būdą žudymui žmonių. Keturi tūkstančiai mokslininkų dir-

LLD Ruošiasi Siųsti Pilną Skaičių Delegatų

LLD 137 kuopos narių susirinkime, liepos 26 d., buvo svarstytas Kanados Lietuvių suvaziavimo klausimas. Diskusijų išvada: pasiųsti pilną skaičių delegatų ir kiek galima daugiausia parenti Dotnuvos Žemės Ūkio Akademiją.

Kadangi kuopos susirinkimas nebuvo užtekinai skaitlingas, tai tuo reikalu nutarta šaukti specialus susirinkimas, kuriame bus nuodugnai aptarti Kanados Lietuvių suvaziavimo klausimai, išrinkti delegatai ir paskirta parama Dotnuvos Žemės Ūkio Akademijai.

Kuopa nuo 119 narių planuoja pasiųsti penkis delegatus. Tuo reikalu susirinkimas įvyks rugpjūčio (August) 23 d.

LLD 47 kuopa, taipgi planuoja neatsilikti su delegatų skaičiumi ir parama.

Rep.

bo dėl armijos ir laivyno, eksperimentuodami su žudymo priemonėmis.

Sakoma, kad bakterinis sabotažnikas galėtų užkrėsti didžiausio miesto vandenį bakterijomis ir susargdinti gyventojus biauariausiomis ligomis. Esą galima užkrėsti miestą ligomis per žurkes, peles ir kitus gyvūnečius.

Mokslininkai išrado būdą paleisti ant miesto rūką pilną bakterijų.

Jungtinėse Valstijose, kaip ir kitose šalyse, žmones smaugia vėžys, vaikų paralyžius ir kitos ligos, bet 4,000 mokslininkų darbuojasi ne kovai prieš tas ligas, o kaip užkrėsti žmones ligomis.

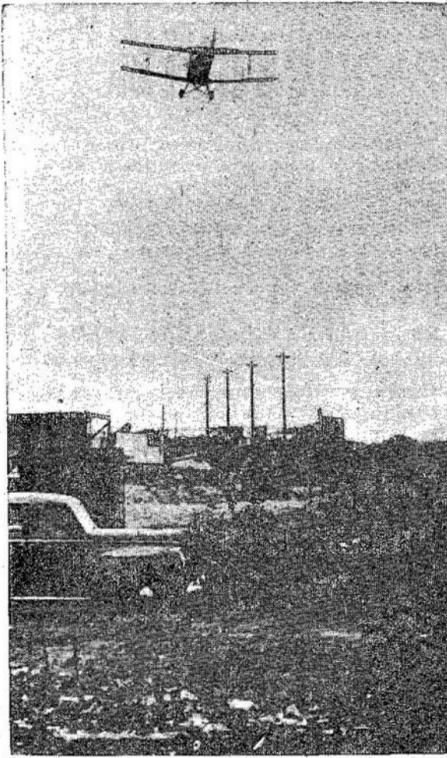
Tie keli faktai apie mokslo darbą naikinimui žmonių yra tikrai dalis. Slapti tyrimai eina labai plačiai.

Sarišyje su tuo reikia dar pridėti tą, kad tokios baisenybės yra Amerikos imperalistų naudojamos kaip rykštės bauginimui kitų šalių, kad jos pasiduotų amerikiečių valiai. Išeina, jeigu kitos tautos nedarys taip, kaip Amerikos kapitalo viešpačiai nori, tai joms gali būti blogai.

Tokie dalykai perstato kituose kraštuose Amerikos kraštą visai kitokioj šviesoje, negu kad buvo seniau. Jungtinės Valstijos tampa baimės ir grumojimų kraštu. Jungtinės Valstijos tampa laisvės ieškančių žmonių priešu.

Jau ne paslaptis, kad šiandien ir Jungtines Valstijas žiūri kaip į išganytojas visi nacių likučiai, visi tautų išsigimėliai, fašizmo suėsti clementai, trokštą tiktai krauju ir keršto žmonėms, kurie atsikratė jų ir nori atsistatyti taikų ir garbingą gyvenimą. Visu juodžiausių elementų akys šiandien nukreiptos į Jungtines Valstijas.

J. Y.

Kadangi Stelco skebai (Hamilton) negali išeiti iš dirbtuvių, tai kompanija pristato jiems reikmenas orlaiviais. Cia matote orlaivį virš dirbtuvių lekiant parnešti daugiau reikmenų. Kompanija norėjo įvežti reikmenas traukiniu, bet traukinio įgula atsisakė.

Kadangi Stelco skebai (Hamilton) negali išeiti iš dirbtuvių, tai kompanija pristato jiems reikmenas orlaiviais. Cia matote orlaivį virš dirbtuvių lekiant parnešti daugiau reikmenų. Kompanija norėjo įvežti reikmenas traukiniu, bet traukinio įgula atsisakė.

Liaudies Balso Metinis

PIKNIKAS

Montreale

Įvyks

Sekmadienį, Rugpjūčio (August) 4 Dieną

Montreale Priemiestyje, Ville Lasalle, Prie 8-tos Aven.

Piknikas bus pajvairintas žaidimais, sportu, kontestu su laimėjimais ir kt. Maisinevietės paruošia ir paaukvoja garbės stalą. Bus užtekinai užkandžių ir gėrimų. Piknike dalyvaus svečių ir iš kitų miestų, bei Jungtinių Valstijų.

DALYVAUS L. B. REDAKTORIUS J. YLA

Piknikas prasidės 11 val. ryto. Įžanga laisva

Kelrodis: Iš Montreale pikniką galima pasiekti sekančiais: Nuo St. Catherine-Atwater St. kampo imti busą ir važiuoti ligi galo, ten imti Ville Lasalle busą ir vėl važiuoti ligi galo, kur išlipus eiti į kairę. Nuo buso ligi pikniko apie 3-5 minutes eiti. Taipgi galima važiuoti nuo Place D'Armes Wellington gatvėkariu ligi galo ir ten imti Ville Lasalle busą.

Pastaba: Jei rugpjūčio 4-tą lytu, tai piknikas įvyktų rugpjūčio (August) 11 d. Toje pat vietoje.

Pikniko Komitetas

Pranešimai

Toronto, Ont.

Susirinkimas

Klubo valdyba šaukia visuotiną susirinkimą rugpjūčio 2 (penktadienį), 8 valandą vakaro, 160 Claremont St. Prašome visus narius atsilankyti, nes turime pradėti klubo veikimą ir aptarti daug svarbių reikalų.

Valdyba

METINIS

Liaudies Balso

Piknikas

TORONTE

Rugpjūčio 18

WESTONE

Renkittės Dalyvauti

Pardavimui

Parsiduoda tabakos farma su kropu ar be kropo. 120 akrų žemės, 2 mūrinės stubos, dvi barnės, 5 kilos ir didelė grynhouzė ir kiti būdingai.

L. A. S. K.
Box 13,
Mt. Brydges, Ont.

ADVOKATAS

M. W. Kellermann
371 Bay St., Toronto
Ofiso telef. WA. 5900
Rezidenc. — MEI 1425

VEŽIO LIGA NUO RŪKYMŲ

(Atkelta nuo 2 pusl.)

nas, kad maisto ir yra didelis trūkumas, tačiau, toks masinis, visos tautos, sirgimas neturėtų pasireikšti. Bendrai imant, kiekvienam gyventojui tenka po 3,000 kalorijų, arba, 500 kalorijų daugiau, negu nustatytas Nacionalės Tyrinėjimo Tarybos minimumas.

Gydytojai nusprendė pasižiūrėti į Newfoundlandiečio virtuvę. Ir čia jie surado visą atsakymą. Tas labai mažas maisto kiekis, kurį gauna Newfoundlandietis, jo virtuvėje dar labiau sumažinamas — sugadinamas.

Bulbes jie verda nuluptas, kas sugadina 50 nuošimčių bulvėse esančio ascorbiko rūkštis. Tos pačios bulvės išverdamos ryte ir naudojamos pietums ir vakarienei, kas vėl per pusę numuša jų maistingumą. Kopūstai pas juos verdami valandą arba net dvi, kas visiškai sunaikina juose esantį bet kokį maistingumą. Tas pats daroma ir su kitomis daržovėmis.

Aštuonioliasdešimt nuošimčių visų javų, jie importuoja visiškai sumaltų, ištrintų. Mėsa valgoma džiovinta arba rūkstyje išmirkyta, kas ją labai sugadina. Nors Newfoundlandas yra žuvų kraštas, bet gyventojai žuvį valgo džiovintą, ir t.t.

Šis daktarų tyrinėjimas atidengė, kad Newfoundlandiečiai šitaip valgi gamindami daugiau negu per pusę jo maistingumo sunaikina ir todėl jau taip skurdų jų gyvenimą ir didelį maisto nedaktelių patys dar labiau padidina savo virtuvėje.

Bendro Toronto Lietuvių Draugijų Sarišo

RENGIAMAS

PIKNIKAS

Sekmadienį, Rugpjūčio 4 Dieną

WESTONE WILSON PARKE

Piknikas Bus Pajvairintas Įvairiais Žaidimais
Visi kviečiami Atsilankyti ir Smagiai Praleisti
Laiką Tyrame Ore

Jei lis, piknikas bus nukeltas į sekantį sekmadienį.

Rengėjai

Metiniam Liaudies Balso Piknikui Artėjant Toronte

TORONTO. — Rugpjūčio 18 dieną Toronte įvyks didysis Liaudies Balso piknikas. Piknikas įvyks Westone, nuolatinėje piknikų vietoje.

Pikniko laikui artėjant, rengėjai jau svarsto ir galvoja, ką turėti piknike, kad jį padarius visiems įdomiu ir smagiu. O tokiu įdomiu ir smagiu jis turi būti, nes daug žmonių jį privažiuos iš arti ir toli.

Pikniko rengėjai liepos 24 d. vakare turėjo platų pasitarimą. Pasitarime dalyvavo apie 20 darbuočių ir energingų draugų bei draugių. Plačiai buvo apkalbėta, ką rengti, ką atlikti, kad pikniką padarius moteris prašydamos visokeriopos tautos ir paramos. Reikia šiek tiek, kad tą talką jos gaus.

Apart to, bus valgių, gėrimų ir šokių. Žinoma, tas ne naujiena. Valgiai gėrimai

Labai daug. Trumpai kalbant, pasakysiu: šis piknikas bus įvairiausias, įdomiausias iš visų mūsų piknikų bet kada buvusių Toronte.

Visų pirma, kaip ir kiekvienais metais, bus paruoštas didelis, gražus ir turtin gas Garbės Stalas. Kas ant jo bus — nesirengiu išvardyti, — atvažiuosite, pamatysite. Tik galu drausiai pasakyti, kad kas jį laimės, tas nesigalės.

Tą Garbės Stalą priruošti sutiko draugės E. Laurusevičienė, U. Sasnauskienė ir B. Janauskienė. Be abejoj, jos kreipiasi į visas torontietes moteris prašydamos visokeriopos tautos ir paramos. Reikia šiek tiek, kad tą talką jos gaus.

Apart to, bus valgių, gėrimų ir šokių. Žinoma, tas ne naujiena. Valgiai gėrimai

ir šokiai visados piknikuose yra. Tačiau, šiame piknike ir tie patys dalykai bus kitaip sutvarkyti, turtingesni.

Bet kas įvairiausia tai tas, kad šiame piknike turėsime daug laimėjimų ir keletą gyvų ir linksmų naujienų.

Apie tas naujienas negaliu dabar daug kalbėti, nes tai būtų išdavimas "kariškų paslapčių". Tačiau galu viena pasakyti, kad turėsime naujienų, kurios visiems patiks, kurios visus sudomins, prajuokins. . .

Bus keletas lenktynių. Bet vienos lenktynės bus ne bėgimo lenktynės, o kitokios, visai kitokios lenktynės. Pamatysite. Gal piknikui labiau priartinus "cenzoriai" leis apie jas daugiau išsireikšti. O dabar Užteks.

Dovanos bus duodamos už įvairius atsiekimus. Taipgi bus viena ar dvi dovanos iš toliausiai atvykusiems svečiams. Tą turėtų turėti mintyje tolimųjų vietų lietuviai ir pasistengti atsilankyti į mūsų pikniką.

Tuo labiau artimesnių vietų ir visi torontiečiai prašomi rengtis ir dalyvauti didžiajame Liaudies Balso piknike.

Report.

TAUTA, KURI VISA

APIMTA LIGU

(Atkelta nuo 4 pusl.)

Siek tiek tos smalos susiergia ir liežuvį, į dantų dėsnas, į lūpas, į burnos ir nosies plėveles. Rydamas seiles, žmogus siunčia pilvan tą vėžio gresiančią smalą. Nuo jos garų įkvėpavimo dažnai išsivysto vėžys kvėpuojamose dūdose ir plaučiuose. Daugelis rūkytojų (nors ne visi) kosėja todėl, kad pūluoja vėžio skaudulys kvėpuojamojoje gerklėje. O vėžio nuodus iš bet kurios kūno

dalis kraujas nuneša ir į kitus organus, panašiai kaip pas minėtus gyvuliukus.

Amerikonas dr. Edwin J. Grace savo klinikoje Brooklyne taipgi tyrė, kaip rūkymo smala benzpyrene išsiskiria vėžio liga. Jis patikrino argentiniečio prof. Roffo atradimus ir pareiškė, jog yra ryšio tarp rūkymo ir vėžio ligos.

Vieni Rūkytojai Apsigina Nuo Vėžio, Kiti Ne

Tai nereiškia, kad kiekvienas rūkytojas serga ar mirs vėžiu. Daugelis nuo mažens iki gilios senatvės rūko ir negauna vėžio. Jų kūnas turi tam tikrą stiprybę apsiginti nuo vėžio, panašiai kaip apkrečiamųjų ligų epidemijoj — vienus liga daugemiskai guldo, o kiti sveiki vaikščioja.

Tačiau dabar jau yra gana faktų, jog rūkymas didina vėžio ligonių skaičių.

Iki šiol buvo kalbama, kad didžiausias rūkyme piktadaris esąs nikotinas, savotiškas nuodus, kuris duoda rūkytojui smagumo. Bet tai netiesa. Arčiausias žmogaus priešas rūkyme yra benzpyrene smala, karcinogenas (vadinasi, vėžio gimdytojas). Nuo paties nikotino neišsivysto vėžys.

Iš rūkomojo tabako galima būtų pašalinti benzpyrene, jeigu visuomenė ir valdžia priverstų tabako produktų fabrikantus tatau padaryti.

N. M.

Buvęs Bolivijos prezidentas G. Villaruel. Jis valdė kraštą diktatoriškai ir žmonės sukilo prieš jį. Kada sukilėliai įėjo į jo raištine, jis norėjo nuoduoti sukilėliu ir pasuk ištraukęs revolverį bandė pūpulti, bet nepavyko — sukilėliai pastebėjo ir nudėjo jį ant vietos.

Paieškojimas

Paieškau savo sesers sūnų, Stanley ir Antano Stankevičių. Gimę Lietuvoj, Kauno apskrityje, Troškūnų valsčiuje, Raguvėčės kaime. Pirmiau gyveno 637 Simpson St., Fort William, Ont.

Prašau patiemis atsisaukti arba pranešti, jeigu kas žino, kur jie randasi. Už tai būsiu jums dėkingas.

Stanley Vienažindis
2411 W. 43rd St.,
Chicago 32, Ill.

Tel: Ofiso — FR 9265 Valandos: 2 — 5 p.p., 7 — 9 v.v.
Namų — AM 9824 Ir sulgi susitarimo

Dr. E. Andrukaitis

LIETUVIS GYDYTOJAS
Buvęs Kanados Karo Laivyno Chirurgas
2540 SHERBROOKE EAST — MONTREAL, QUE.
(Ant Frontenac Kampo)

Ambrose Valet Service

VALOM, PROSINAM IR UZAUDIAM PRADEGIN-TUS IR SUPLESYTUS DRABUZIUS
S. Ambrazevičius
5971 BANNANTYN AVE., VERDUN, QUE.
Tel.: YORk 9060

VICTORIA

CLEANERS & DYERS CO.
Valome ir dažome vyriškus ir moteriškus drabužius. Pageriname (Drax) reinkautus. Taipgi valome kitus namų reikmenis, kaip: langatieses (curtains), antklodes ir taip toliau, išskiriant skalbinius.
Paimame iš namų ir pristatome atgal. Pagerintas aptarnavimas. Klauskite informacijų.
Savininkai:
J. Matulaitis, A. Majauskas ir G. Kriaučiūnas
Tel. WELlington 4277
2830 ALLARD ST., Wille Emord, MONTREAL

Tel.: BELaire 2200. Valandos: 1—5 po piet., 7—9 vak.
ir sulgi susitarimo, šiekiant šeštadienius ir sekmadienius.

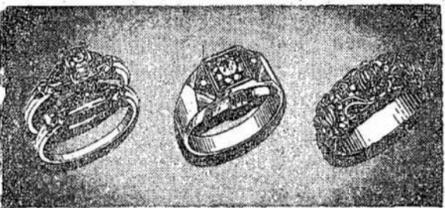
Daktaras Rabinovičius

Chirurgas Specialistas
Durtu savo ligoninė, egzaminuotoju ir gydanu įvairias ligas. Darau visokias operacijas ir paršvietimus (X - Rays). Vytauto Klubo ir M.L.S. ir D.P.D. nariams papiginta kaina.
4851 ESPLANADE AVE., MONTREAL, QUE.

Dr. Roman Pniewski

Daugelį metų Praktikuojęs Didelėse Ligoninėse ir Klinikose Europoje ir Amerikoje
Specialistas Venerinių Ligy ir Akuserijos
3537 PARK AVE. Tel. HA. 7623 MONTREAL.
Valandos Nuo 3 iki 9 Val. P. Pietų

RELIABLE FUR CO.
568 Queen St. W., Toronto
Tel.: WA. 9294
ŠALDYTUVAS
(Cold Storage)
Apsaugokit savo futras, kailinius. Siųskite juos tuojau dabar patelefonuodami WA. 9294.
Ekspertų darbu permodeliuojami, pataisomi labiausiai prieinama kaina.
Atdara Vakaris

Mason Credit Jewellers

20 QUEEN ST. W. — Tel. WA. 1493 — TORONTO, ONT.

Tel. AD. 1618 Sventadieniais: AD. 1618
The Victory Florist
Mūsų Specialybė:
Vestuvų buketai, vainikai, dekoracijos ir gyvos gėlės
Savininkas A. Merker 576 Queen St. W., Toronto

Tel.: WA. 5370
Harry R. Ranks Company
GRABORIUS
Patarnauju mieste ir apylinkėse be ekstra mokesčio, įskaitant Hamilton ir Whitby
Laidotuvės net \$55.00 pigumo
455-457 QUEEN ST. W. TORONTO

PRINCESS FASHION FURS
Designers and Creation of fine FUR GARMENTS
Rustling and Repairs
Warranty Guaranteed
MODERN
COLD STORAGE
PLANT ON THE PREMISES
505 QUEEN ST. W. 536 YONGE ST.
AD. 8884 KI. 3674

Tel. LA. 4441
Dr. H. Rosenfeld's
Oficialus MLSDPD ir DLKVNPD Gydytojas
Kalba Lietuviškai
Valandos: 2—4 v. p. p., 7—8 v. v. ir susitarus
4539 PARK AVE.
Montreal, Que.

Atvira Dieną ir Naktį
LIETUVISKA PIRTIS
Vicinitelė tos rūšies Montrealo Akmeninio Apsidymo Sistema
Motery Dienos: Antradieniais nuo 2 P. M. iki 12 P. M.
3963 COLONIAL AVE.
Tel. PL. 0094

J. LUNSKY
AKIŲ SPECIALISTAS
Egzaminuoja akis, ištiria akių nervus, nuo kurių pareina nervuotumas ir galvos skaudėjimas. Pritaiko akinius.
470 College W., Toronto
Telefonas: RA. 5924

ADAMS MACHINE & TOOL WORKS
Darom Naujus ir Taisom Senus Visokius Namų Reikmenis: Įrankius, Skalavimo Mašinas, Pečius, Šaldytuvus, Prosus ir kt.
Savininkai: J. ADOMONIS ir V. KIELA
724 MARIN AVE., MONTREAL
(Netoli St. James ir Atwater kampo)
Tel.: WI. 1331; Vakaris ir Sekmadieniais YO. 8028

Mlle Tessier Florist
GELIŲ PARDUOTUVĖ
Mr. J. Desroches, Manager
Sudarytos Gėlės \$2.00 ir Daugiau
Vainikai dėl Mirusiųjų \$3.00 ir Daugiau
Vedyboms Buketai \$4.00 ir Daugiau
1259 Bleury St. --- Tel. HARbour 3473
MONTREAL, Que.

Isigykit Savo Namus
PARSIDUODA ĮVAIRCIS NAMAI SU GEROMIS ĮEIGOMIS
2 flaty duplex, nauji, nuo \$6,800 aukštyne
3 flaty nuo \$6,800 aukštyne
4 flaty duplex nuo \$9,800 iki \$15,000.
Rašykite, telefonuokite arba atsilankykite asmeniškai
Mes esame properčių ekspertai
REED'S RENTING SERVICE REG'D
4834 VERDUN AVE., VERDUN
Tel. YORk 5558; sekmadieniais ir vakaris po 8.30: YORk 4449
Mr. R. Bennett, Manager.